ПРЕДЛОГ

ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ЛОКАЛЕН РАЗВОЈ НА ОПШТИНА БОГДАНЦИ 2023-2027

Декември,2022

Содржина

1. Вовед во ИПЛР....2
1.1. Воведно писмо од градоначалникот....2
1.2. Цел на ИПЛР....4
1.3. Методологија....4
1.4. Структура на ИПЛР....5
1.5. Институционална рамка....5
2. Повикување на релевантни национални, регионални и локални стратешки документи – вертикална и хоризонтална интеграција на ИПЛР....6
2.1. Вертикално поврзување....7
2.1.1. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО СТРАТЕГИЈАТА НА ЕУ 2030....7
2.1.2. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ....7
2.1.2.1. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ СТРАТЕГИЈА ЗА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2021 – 2031 ГОДИНА....8
2.1.2.2. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ ЗА ПЕРИОДОТ 2021 – 2027 ГОДИНА....9
2.1.2.3. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА (2018 – 2023)....9
2.1.3. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО РЕГИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ....10
2.1.3.1. ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА ЈУГОИСТОЧНИОТ ПЛАНСКИ РЕГИОН 2021 – 2026....10
2.2. Хоризонтално поврзување....10
3. Анализа на моменталната состојба во општината....11
3.1. Социо-економска анализа на општината....11
3.1.1. КРАТОК ОПИС НА ОПШТИНАТА....11
3.1.2. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА БОГДАНЦИ....11
3.1.3. СООБРАЌАЈНИ ВРСКИ....12
3.1.4. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ И ПОТЕНЦИЈАЛИ....13
3.1.5. ЛОКАЛНА ЕКОНОМИЈА....16
3.1.6. ИНДУСТРИСКИ ЗОНИ И ЛОКАЦИИ ЗА ИНВЕСТИРАЊЕ....18
3.2. СВОТ-анализа....24
4. Од анализи до тактики и оперативно планирање и стратешки (развојни) цели....25
5. Создавање идеи за проект и проектно портфолио на ИПЛР....39
6. Финансиска рамка на имплементацијата....55
7. Клучни индикатори за успешност....57
8. Спроведување на ИПЛР....60
8.1. Спроведување....60
8.2. Мониторинг и известување....61
8.3. Стратегија за комуникација....61

1. **Вовед во ИПЛР**

1.1 Воведно писмо од градоначалникот

Почитувани,

Општината е надлежна за локалниот економски развој на подрачјето на својата територија, што подразбира планирање на локалниот економски развој; утврдување на развојните и структурните приоритети; водење на локалната економска политика; подршка на развојот на малите и средните претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст, учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции за промовирање на партнерство.

Имајќи го тоа во предвид, Општина Богданци спроведе активност за стратегиско планирање и за изработка на Интегриран план за локален развој на Општина Богданци 2023-2027 година.

Интегрираниот план за локален развој на општина Богданци се базира на веќе реализираните стратегиски определби и стекнатото искуство од досегашниот и тековниот процес на планирање и спроведување на претходниот стратешки план. Овој документ ги утврдува насоките за идниот развој на општината и претставува рамка за останатите и идни секторски и акциски планирања.

Процесот на стратешко планирање е процес во кој се определуваат целите и приоритетите кои се сметаат за најважни, се дефинираат програми, проекти и активности преку кои се остваруваат дефинираните приоритети и се утврдуваат потребните средства за реализација на приоритетите преку буџетскиот процес.

Моделот на стратешко планирање е усвоен од претходниот процес на изготвување на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци, кој беше поддржан од УНДП и каде покрај другото се развиваа капацитетите на локалната самоуправа за подготовка на вакви и слични документи.

Со стекнатите знаења и искуства го подготвуваме самостојно тековниот Интегриран план за развој на општина Богданци врз база на темелна анализа на европски и македонски практики во областа на стратешкото планирање.

Се надевам дека содржината на Интегрираниот план за локален развој на општина Богданци 2023-2027, односно неговата реализација во периодот што следи во најголема мера ќе придонесе кон подобрување на квалитетот на живот на граѓаните и квалитетот на услугите кон граѓанскиот сектор и деловните субјекти.

На крај сакам да упатам посебна благодарност до членовите на тимот за спроведување на процесот на изработка на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци за периодот 2023 – 2027 година.

Градоначалник
на Општина Богданци
Блаже Шапов

Тим за изработка на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци

Р.Бр	Член	Компанија/Институција/Организација
1	Александар Семенпеев	Печатница Софија
2	Никола Шелдаров	ДООЕЛ Монета
3	Ристо Туранов	Туран ДООЕЛ
4	Христо Минов	Фонд за здравствено осигурување на Македонија
5	Ангел Воденичаров	АВРМ, Центар за вработување Гевгелија
6	Росица Шабанова	СОУ „Богданци“
7	Невена Петрушева	ООУ „Петар Мусев“
8	Савка Влахова	ООУ „Кирил и Методиј“
9	Цветанка Атанасова	Претставник на млади (СОУ „Богданци“)
10	Мануела Пелтековска	Претставник на млади (СОУ „Богданци“)
11	Иван Вангелов	ЗЗ АгроБогданци
12	Сашо Ивановски	ЗКУД Бранд Петрушев
13	Васе Стамков	ЗГ 25-мина Стојаково
14	Борис Ванчев	Совет на општина Богданци
15	Михаил Тодоров	Совет на општина Богданци
16	Борис Роглев	Совет на општина Богданци
17	Никола Стратров	Совет на општина Богданци
18	Соња Маџирова	ЕЛС Богданци
19	Митко Влахов	ЕЛС Богданци

1.2 *Цел на ИПЛР*

Интегрираниот план за локален развој има за цел да ги дефинира предизвиците со кои се соочува Општина Богданци, како и да предложи начин за нивно надминување. Тоа е возможно доколку кон неговата изработка се пристапи сериозно, со вклучување на сите локални актери во еден партиципативен процес, со почитување на претходните циклуси на планирање, преку надминување на секторскиот пристап со ефикасно искористување на сите локални ресурси заради обезбедување реален долгорочен развој и подобар квалитет на животот на целокупната локална заедница.
Со ваквиот пристап ќе се постигнат повеќекратни ефекти, а пред сè:

- Вклучување во процесот на сите засегнати страни на локално ниво преку мобилизирање и мотивирање заради зголемување на нивото на доверба меѓу цивилниот и јавниот сектор, и развивање на меѓусебните односи и врски, како и зголемување на шансите за подобра реализација на утврдените приоритети во планот;
- Добивање веродостојни резултати од извршената социо-економска анализа и СВОТ-анализа и обезбедување јасна слика за недостатоците, пречките, но и предностите на заедницата кои најдобро ќе се искористат при дефинирање на посакуваната состојба;
- Надминување на секторското планирање преку изготвување на структурно-оперативен план кој ќе ги третира проблемите интегрирано, од различни димензии (социјалните, економските, животната средина, инфраструктура), ќе биде конкретно насочен кон акција и ќе се спроведува во партнерство со локалните засегнати страни.

Стекнатото искуство при изработка на претходниот Интегриран план, како и резултатите од неговата имплементација ни влева сигурност дека и за периодот што следи ќе планираме истотака реално и добро.

1.3 *Методологија*

Усвоената методологија применета при изработка на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци за периодот 2019-2022, која беше дело на консултанскиот тим поддржан од страна на УНДП ќе ја користиме и при изработката на новиот Интегриран план. Процесот на изготвување треба да обезбеди задржување на постојната структура на Интегрираниот план, ажурирање на основните податоци, воведување на нови приоритети и мерки согласно актуелните предизвици со кои се соочуваме на локално ниво, притоа водејќи сметка за :

- Задржување на основните методолошки принципи за создавање здрави односи со релевантните засегнати страни во општината, со обид на транспарентен начин да се вклучат преку нивно директно учество и придонес во процесот на изработка, но пред сè во процесот на нејзино спроведување. Ова произлегува од самиот процес на изготвување на планот, каде најголем дел од работите/податоците само се пренесуваа (со извесна доработка) од постојниот Интегриран план за локален развој на Општина Богданци 2019-2022.

  Во таа смисла еден дел од чекорите вообичаени за ваков процес ги прескокнавме (немаше реална потреба од нив) или ги приспособивме на ситуацијата во кој се одвиваше овој процес. Ја искористивме постојната анализа на заинтересирани страни, тимот кој работеше на изготвување на претходниот план незначително се промени, извршивме консултации со сите институции/поединци од тој тим, каде беше објаснета состојбата со цел да останат и понатаму вклучени во реализација на самиот процес. Добивме многу позитивен повратен ефект со останување на речиси сите институции во тимот за подготовка на новиот Интегриран план со

промени кај учесниците (иста компанија/институција – друго лице). Средувањето на овие податоци како обврска го презеде Одделението за ЛЕР од Општина Богданци. По изготвувањето на Нацрт-верзијата на планот и добиената согласност од членовите на тимот ќе се изготви Предлог верзија која ќе оди на усвојување од страна на Советот на општина Богданци.

- Обезбедување хоризонтална поврзаност на планот преку интегрирање на останатите , актуелни, општински планови и програми и усогласување со нив – што се извршува преку длабока анализа на целите и мерките од секој план/програма поединечно и нивен редизајн за да одговорат целосно во процесот на имплементацијата преку планираните проекти.

1.4 *Структура на ИПЛР*

Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци е составен од осум глави.

Во Првата глава централно место зазема поздравното обраќање на градоначалникот и тимот за изработка на планот. Потоа следуваат целите, методологијата структурата и институционалната рамка врз која се темели изработката на овој план.

Во Втората глава се обработува вертикалната и хоризонталната усогласеност на планот со релевантните документи од повисок ранг, како и со локалните документи. Особено е важно да се напомене дека колку што е значајна усогласеноста со европските, националните и регионалните релевантни документи, исто толку е важна анализата на локалните документи, бидејќи во содржината на овој документ се инкорпорирани најважните приоритети од сите консултирани локални документи.

Третата глава се однесува на анализа на состојбата во општината од повеќе аспекти, само накратко, за да не се оптоварува документот со статистички податоци (кои се достапни во секое време), како и на СВОТ-анализата.

Во Четвртата глава, врз основа на претходните анализи, се развиени стратешките цели, приоритети и мерки на ИПЛР. Врз основа на три стратешки цели се развиени голем број проекти и активности со чија реализација ќе се надминат голем број предизвици кои имаат директно влијание врз севкупниот развој на Општина Богданци.

Петтата глава е приказ на проекти обработени во проектно портфолио со цел полесен преглед и подготовка за аплицирање за средства за нивна реализација.

Во Шестата глава се обработува финансиската рамка за реализација на приоритетите, со приказ на клучните индикатори за мерење на успешноста на реализацијата во Седмата глава.

Осмата глава се однесува на најзначајниот момент во периодот на важност на планот, кој треба постојано да се следи да се известува за него, но и да се менува доколку за тоа постои потреба. Посебно внимание треба да се обрне на историското минато и искуствата со оваа фаза од спроведувањето на развојните планови, што ни потврдува дека за ова, и понатаму,се прават многу малку или никакви напори.

1.5 *Институционална рамка*

Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци својот легалитет го црпи од Законот за локална самоуправа, член 22, став 1, точка 3 („Сл. весник на РМ“ бр. 5/2002), каде една од надлежности на општините е и локалниот економски развој: „Општината е надлежна за локалниот економски развој на подрачјето на својата територија, што подразбира планирање на локалниот економски развој;

утврдување на развојните и структурните приоритети; водење на локалната економска политика; поддршка на развојот на малите и средните претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст, учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции за промовирање на партнерство“, како и од Статутот на Општина Богданци („Сл. гласник на Општина Богданци“ бр. 04/05, 04/11, 04/15, 09/19 ,02/20 и 11/21), член 16, став 1, точка 3, кој се однесува за истата надлежност.

Органограм 1: Институционална рамка

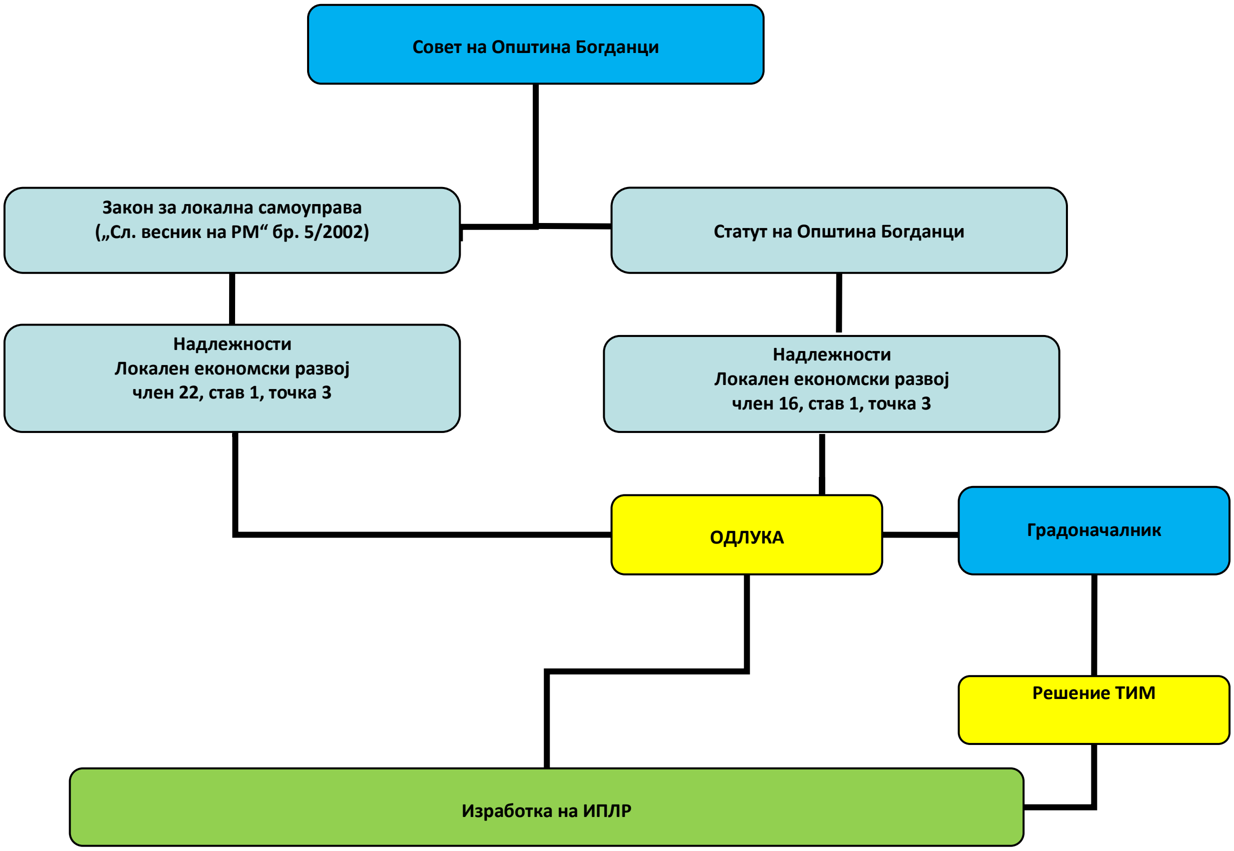

2. **Повикување на релевантни национални, регионални и локални стратешки документи –** вертикална и хоризонтална интеграција на ИПЛР.

При изработката на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци, а со цел негова вертикална и хоризонтална усогласеност, беа консултирани и земени предвид приоритетите на Европската Комисија за периодот 2019-2024 и заедничката енергетска и климатска Стратегија 2030 на ЕУ за периодот 2020-2030, стратешки документи од национално и регионално ниво, како и документите на локално ниво.

2.1 Вертикално поврзување

2.1.1 ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО СТРАТЕГИЈАТА НА ЕУ 2030

Стратегијата 2030 на ЕУ има за цел основање Енергетската унија која се заснова на постојната енергетска политика на ЕУ, вклучувајќи ја рамката за енергетска и климатска политика до 2030 година и стратегијата за енергетска безбедност.
Комисијата подготви план за Европската енергетска унија, кој ќе обезбеди безбедна, достапна и еколошка енергија за граѓаните и бизнисите на ЕУ. На овој начин ќе се овозможи слободен проток на енергија преку националните граници во ЕУ.
Политички мерки кои ќе обезбедат постигнување на целите се:

- Реформа на системот за тргување со емисии на стакленички гасови (ETS).
- Воведување нови показатели за конкурентност и безбедност на енергетскиот систем. (Примери, разлика во цената помеѓу главните играчи, диверзификација на понудата и капацитетот за поврзување помеѓу членките на ЕУ).
- Нов лидерски систем заснован на национални планови за конкурентен, безбеден и ефикасен енергетски пазар.

Овие планови, засновани на европските насоки, ќе бидат изразени со цел да се овозможи поголема сигурност кај инвеститорите, поголема транспарентност и подобрување на кохерентноста на политиките, како и подобрување на координацијата низ ЕУ.
Цели за 2030 година:

- Намалени емисии на стакленички гасови за 40% во споредба со нивоата измерени во 1990 година.
- Најмалку 27% од потрошената енергија треба да се генерира од обновливи извори.
- Најмалку 27% заштеда во потрошувачката на енергија во споредба со сценариото „бизнис како и обично“.

Од друга страна Европската Комисија за периодот 2019-2024 ги има дефинирани следните 6 приоритети:

1. Европски зелен план
2. Европа е подготвена за дигиталната ера
3. Економијата во интерес на граѓаните
4. Посилна Европа во светот
5. Промовирање на европскиот начин на живот
6. Нов поттик за европската демократија

Свесноста за присутноста на климатските промени, енергетскиот предизвик, промовирање на зелениот план и европските вредности, преку утврдените приоритети претставува водечка цел на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци, за да може нивната реализација да обезбеди значителен развој на земјоделскиот сектор и руралните средини и постигнување економски раст преку заштита на животната средина, а со тоа и подобрување на условите за живот и зголемување на животниот стандард во општината.

2.1.2 ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ

При консултирање на релевантните национални стратешки документи, основна појдовна точка беше дека националните стратегии и останати документи се во согласност со погоренаведените цели и иницијативи на Европската Унија.
Предмет на анализа и усогласување беа следните документи:

2.1.2.1 ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ
СТРАТЕГИЈА ЗА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2021-2031 ГОДИНА

Стратешките цели

Стратешка цел 1: Порамномерно економски развиени, еколошки одржливи и конкуренти плански региони низ доследно спроведена паметна специјализија и посилно стимулирање на приватните инвестиции во синергија со јавните инвестиции

Приоритет 1.1: Програмирање и спроведување на јавните инвестиции во функција на обезбедување порамномерен регионален развој

Приоритет 1.2: Обезбедување пошироки стимулации и насочување на приватните инвестиции кон планските региони кои заостануваат во развојот

Приоритет 1.3: Изградба на транспортна, телекумуникациска и енергетска инфраструктура со порамномерна дистрибуција во планските региони

Приоритет 1.4: Регионален пристап при конципирање на политиките за поддршка на претприемништвото и развој на индустријата

Приоритет 1.5: Подобрување на структурата на работната сила во планските региони и инвестирање во човечки капитал

Приоритет 1.6: Развој на земјоделството и рурален развој заснован на споредбените предности на планските региони

Приоритет 1.7: Намалување на негативните влијанија и подобрена заштита на животната средина во планските региони, постигнување поголема отпорност на климатските промени и водење на подинамичен и повеќекратно зголемен инвестициски циклус

Стратешка цел 2: Атрактивни плански региони со унапредени локални услуги, ефективен пристап до пазарот на труд, обезбеден повисок степен на родова еднаквост и ефективна социјална заштита на најранливите групи од населението

Приоритет 2.1: Стимулирање на развојот на недоволно развиените, депопулационите подрачја и подрачјата со специфични развојни потреби

Приоритет 2.2: Создавање на систем на современо просторно планирање со силна регионална компонента и создавање на инфраструктура на знаење во областа на регионалното просторно планирање

Приоритет 2.3: Обезбедување поголема социјална кохезија меѓу и во рамките на планските региони

Приоритет 2.4: Обезбедување повисок степен на родова еднаквост во планските региони

Приоритет 2.5: Развој на основното и средното образование според спецификите на планските региони, низ оптимизација на мрежите на училишта и согласно потребите на пазарот на труд

Приоритет 2.6: Постепено надминување на инфраструктурните диспаритети помеѓу планските региони во културата, спортот и рекреацијата, и противпожарната заштита

Стратешка цел 3: Значително зајакната политика за регионален развој, подобрени финансиски инструменти за нејзино спроведување и изградени административни капацитети на централно, регионално и локално ниво

Приоритет 3.1: Подобрување на нормативната рамка за рамномерен регионален развој

Приоритет 3.2: Унапредена координација при спроведување на политиката за рамномерен регионален развој, мониторинг, оценување и известување за постигнатите резултати

Приоритет 3.3: Обезбедување поголемо чувство на сопственост од страна на локалните и регионални чинители врз политиката за рамномерен регионален развој и изградба на нивните капацитети

од оваа Стратегија се однесуваат директно на регионите во Република Северна Македонија. Меѓутоа, подеталната анализа сугерира дека не е возможно ни да се размислува за регионален, па уште и рамномерен развој без развој на секоја општина поодделно. Посебно Приоритетот 2.1: Стимулирање на развојот на недоволно развиените, депопулационите подрачја и подрачјата со специфични развојни

потреби, се однесува директно на подрачја кои се составен дел од општините, вклучувајќи ја и Општина Богданци.

2.1.2.2 ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ ЗА ПЕРИОДОТ 2021-2027 ГОДИНА

Ако се погледнат Стратешките цели

1. Подобрување на конкурентноста на земјоделско-прехрамбениот сектор,
2. Економската одржливост и приходот на земјоделските стопанства,
3. Примена на еколошки практики во производството кои водат кон намалување на влијанието на климатските промени и прилагодување кон истите и
4. Обезбедување на одржлив развој на руралните средини.

со специфичните цели од оваа Стратегија,

СЦ1. Поддршка на одржливиот приход на земјоделските стопанства заради нивен придонес кон подобрување на сигурноста во обезбедувањето на доволно храна

СЦ2. Зајакнување на пазарната ориентацијата и зголемување на конкурентноста, со особен фокус на истражувањето, технологијата и дигитализацијата

СЦ3. Подобрување на положбата на земјоделците во синџирот на додадена вредност на земјоделски производи

СЦ4. Придонес кон ублажување на климатските промени и прилагодување кон истите, како и поголема примена на одржливата енергија

СЦ5. Поттикнување на одржлив развој и ефикасно управување со природните ресурси како што се вода, почва и воздух

СЦ6. Придонес кон заштита на биодиверзитетот, подобрување на услугите на екосистемот и зачувување на природните живеалишта и пределите

СЦ7. Привлекување на млади земјоделци и олеснување на развојот на бизнисите во руралните средини

СЦ8. Промовирање на вработување, раст, социјална вклученост и локален развој во руралните средини, вклучително и био-економија и одржливо шумарство

СЦ9. Подобрување на одговорот на земјоделството кон барањата на општеството за здравствените аспекти на храната, вклучувајќи ги безбедноста, нутритивниот состав и одржливоста на храната, храна која завршува како отпад, како и благосостојбата на животните

ќе се види дека постои поврзаност со ИПЛР за Богданци во сите нив. Поврзаноста е особено директна кај СЦ4, СЦ5, СЦ6, СЦ7, СЦ8 и СЦ9.

2.1.2.3. ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА (2018 – 2023)

Конкурентните МСП се двигатели на инклузивен економски раст и на создавање продуктивни и пристојни работни места и затоа приоритетите на Интегрираниот план за локален развој на Општина Богданци се во директна врска во целост со програмите од првите два (од трите) столба/цели: Стратешка цел 1 – Поволно деловно опкружување, Стратешка цел 2 – Зголемување и подобрување на можноста за раст на МСП, Стратешка цел 3 – Динамичен екосистем на претприемништво и иновации) и со некои од програмите во третиот столб.

2.1.3 ДОПИРНИ ТОЧКИ НА ИПЛР СО РЕГИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ

2.1.3.1 ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА ЈУГОИСТОЧНИОТ ПЛАНСКИ РЕГИОН 2021 – 2026

Општина Богданци припаѓа на Југоисточниот плански регион и сосема е разбирливо што за предмет на анализа се земени документите од овој регион, а првенствено Програмата за развој на Југоисточниот плански регион 2021 – 2026 година. Вредно е да се спомене дека во изработката на овој, како и на другите регионални документи, редовно учество земаат заинтересирани страни од Општина Богданци.

ИПЛР на Општина Богданци е во согласност со сите пет цели и приоритети на регионалната стратегија (Стратешка Цел 1.: Развивање на претприемништвото и индустријата, потикнување на конкурентноста и иновативноста на претпријатијата и создавање поволна инвестициска клима;Стратешка Цел 2: Развивање и осовременување на инфраструктурата во Југоисточниот плански регион;Стратешка Цел 3: Промовирање на социјална инклузија, конкурентно и квалитетно образование и здравствена заштита на населението во регионот;Стратешка Цел 4.: Развој на конкурентно земјоделско производство и унапредување на квалитетот на живот во руралните подрачја и Стратешка Цел 5.: Заштита на животната средина, справување со климатските промени и оптимално користење на природните ресурси и енергетските потенцијали).

2.2 Хоризонтално поврзување

Ако при анализата на европските, националните и регионалните документи зборувавме за директна врска и за напор да се постават цели кои означуваат и овозможуваат одржлив и инклузивен раст, усогласено секаде каде што тоа е можно, при анализата на локалните документи повеќе станува збор за интегрирање на сите поединечни во еден стратешки документ кој мудро ќе ги содржи најзначајните и реално остварливи приоритети. Начинот на работа се однесуваше на споредување на поединечните документи и издвојување на сите цели и приоритети кои се преклопуваат и се однесуваат на иста работа.

Посебно се обрна внимание на стратешките документи и програми чиј период на имплементација е сеуште актуелен, и тоа:

Програма за енергетска ефикасност на Општина Богданци 2021 – 2023, во сите мерки и активности,

Локален еколошки акционен план на Општина Богданци 2019-2025,во сите области, посебно во деловите кои се однесуваат на одговорноста на општината согласно законската регулатива и **Стратегија за развој на туризмот во општина Богданци 2024-2027**, согласно потребите на ИПЛР.

Без разлика што консултираните стратешки документи во претходниот програмски период во најголема мера се со истечен (или пред истекување) период на важност (Стратегија за локален развој на Општина Богданци 2015 – 2020; Стратегија за рурален развој на Општина Богданци 2015 – 2020;Стратегија за климатски промени на Општина Богданци 2020; Локален акцискиот план за вработување на Општина Богданци 2015 – 2018; План за управување со отпад на Општина Богданци 2017 – 2022;ЛОКАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ НА ОПШТИНА БОГДАНЦИ 2019 – 2022), сепак, утврдените цели, мерки и активности кои не се реализирани а се сеуште актуелни и со големо влијание за развојот на општината се земени во предвид.

3. Анализа на моменталната состојба во општината

3.1 Социо-економска анализа на општината

3.1.1 КРАТОК ОПИС НА ОПШТИНАТА

Општина Богданци го зафаќа просторот на крајниот јужен дел на Република Северна Македонија, и тоа од левата страна на реката Вардар. Морфолошки, општината во основа е рамничарска, со мошне добар бонитет на земјиштето, така што се вбројува во најдобрите аграрни простори, особено за производство на раноградинарски култури. Атарот на Богданци зафаќа површина од 6.700 ха, од кои под обработливи површини се 1.561,4 ха, пасиштата зафаќаат 2.107,7 ха, а на шумите отпаѓаат 2.719,5 ха. Општината Богданци се граничи со општините Дојран, Валандово и Гевгелија, а на поширок простор и со државната гранична линија со Република Грција. Според површината, се вбројува во помалите општини во земјата, но има најголема просечна густина на населеност од сите општини во Југоисточниот регион (78 жители/км^2).

Според територијалната организација на единиците на локалната самоуправа од 2005 година, подрачјето на Општината Богданци го сочинуваат следниве четири населени места: Богданци, Стојаково, Селемли и Ѓавото.

3.1.2 ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА БОГДАНЦИ

Табела 1: Општи податоци

Седиште на Општината	Богданци
Адреса на седиштето	Ул. „Маршал Тито“, бр. 62, 1484 Богданци
Локација (ширина – должина)	N 41° 12’ E 22° 34’
Контакт	Тел. +389 (0)34 222-333; факс +389 (0)34 221-077
Електронска пошта	opstina_bogdanci@t.mk
Интернет-страница	www.bogdanci.gov.mk
Надморска височина	65 м н. в.
Територија	114 км^2
Население	7.339
Ден на Општината	10 Октомври (ослободување на Богданци)

3.1.3 СООБРАЌАЈНИ ВРСКИ

Табела 2: Сообраќајни врски

Автопати, експресни и магистрални патишта	
Индиректен пристап на автопатот А1 преку регионален патен правец	Р1109
Регионални патни правци што поминуваат низ општината	
Р1109	
Оддалеченост на општината од аеродроми (км)	
„Меѓународен аеродром Скопје“ – Скопје	145 км
„Свети Апостол Павле“ – Охрид	258 км
Аеродром Солун, Грција	110 км
Аеродром Софија, Бугарија	278 км
Оддалеченост на општината од железница	
Железничка станица Гевгелија	10,6 км
Оддалеченост на општината од пристаниште (км)	
Пристаниште Солун, Грција	86,8 км
Пристаниште Драч, Албанија	422 км
Пристаниште Бургас, Бугарија	572 км
Оддалеченост на општината од гранични премини (км)	
Грција	6,3 км
Бугарија	67,4 км
Србија	177 км
Косово	183 км
Албанија	280 км
Оддалеченост на општината од поважни градови (км)	
Скопје	164 км
Солун	86,8 км
Софија	275 км
Белград	565 км
Загреб	953 км
Истанбул	673 км
Виена	1.173 км

Будимпешта	937 км

3.1.4 ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ И ПОТЕНЦИЈАЛИ

Население: 7.339 жители (попис на населението 2021 година).
Полова структура: 3.722 мажи, 3.617 жени.

Т-02 ВКУПНО РЕЗИДЕНТНО НАСЕЛЕНИЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ПО 5-ГОДИШНИ ВОЗРАСНИ ГРУПИ И ПО ПОЛ, ПО ОПШТИНИ, ПОПИС 2021

	ПОЛ	ВКУПНО	ВОЗРАСТ 0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ВКУПНО	1 836 713	96 521	109 318	105 508	104 035	1065 53	116 145	123 101
Богданци	Вкупно	7 339	327	312	305	355	378	412	476
	Мажи	3 722	160	150	157	181	203	214	263
	Жени	3 617	167	162	148	174	175	198	213

	ВОЗРАСТ 35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+
	127 381	128 186	126 444	125 643	127 752	124 795	114 187	89 804	55 256	35 083	21 001
Вкупно	521	519	513	587	635	632	513	340	262	157	95
Мажи	273	283	278	307	306	320	241	160	116	71	39
Жени	248	236	235	280	329	312	272	180	146	86	56

Табела 3: Возрасна и полова структура на населението по возрасни групи

Образовни институции: На територијата на општината има едно средно училиште и две основни училишта.

Табела 4: Население според степен на образование/формално образование

Т-13	ВКУПНО РЕЗИДЕНТНО НАСЕЛЕНИЕ НА ВОЗРАСТ ОД 5+ ГОДИНИ ВО ФОРМАЛНОТО (РЕДОВНО) ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРЕД СТЕПЕНОТ НА ОБРАЗОВАНИЕ, ПО ПОЛ, ПО ОПШТИНИ, ПОПИС 2021

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	НАСЕЛЕНИЕ НА ВОЗРАСТ ОД 5+ ГОДИНИ			НЕ ПОСЕТУВА ОБРАЗОВАНИЕ			ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ		
	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ
	1 740 192	861 340	878 852	1 365 699	674 135	691 564	186 570	96 306	90 264
Богданци	7 012	3 562	3 450	5 919	3 063	2 856	548	272	276

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ			ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ			МАГИСТРАТУРА		
	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ
	80 378	42 304	38 074	81 293	36 118	45 175	10 626	4 717	5 909
Богданци	273	136	137	225	73	152	18	5	13

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ДОКТОРАТ			НЕПОЗНАТО		
	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ
	1 885	856	1 029	13 741	6 904	6 837
Богданци	-	-	-	29	13	16

Табела 5: Вкупно работоспособно население-активно население

ВКУПНО РАБОТОСПОСОБНО НАСЕЛЕНИЕ НА ВОЗРАСТ ОД 15+ ГОДИНИ СПОРЕД ВОЗРАСТА И ЕКОНОМСКАТА АКТИВНОСТ, ПО ПОЛ, ПО ОПШТИНИ, ПОПИС 2021	Т-14

	ВОЗРАСНА ГРУПА	РАБОТОСПОСОБНО НАСЕЛЕНИЕ			АКТИВНО НАСЕЛЕНИЕ		
		ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ
Богданци	Вкупно	6 395	3 255	3 140	3 299	1 822	1 477
	15-19	355	181	174	27	16	11
	20-24	378	203	175	209	124	85
	25-29	412	214	198	336	176	160
	30-34	476	263	213	403	231	172
	35-39	521	273	248	439	228	211
	40-44	519	283	236	420	223	197
	45-49	513	278	235	397	214	183
	50-54	587	307	280	424	235	189
	55-59	635	306	329	427	230	197
	60-64	632	320	312	207	139	68
	65+	1 367	627	740	10	6	4

Табела 6: Број на вработени/невработени од активното население

ВКУПНО РАБОТОСПОСОБНО НАСЕЛЕНИЕ НА ВОЗРАСТ ОД 15+ ГОДИНИ СПОРЕД ВОЗРАСТА И ЕКОНОМСКАТА АКТИВНОСТ, ПО ПОЛ, ПО ОПШТИНИ, ПОПИС 2021

T-14

	ВОЗРАСНА ГРУПА	ВКУПНО НЕАКТИВНО НАСЕЛЕНИЕ			НЕПОЗНАТО		
		ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ
Богданци	Вкупно	3 014	1 394	1 620	82	39	43
	15-19	320	162	158	8	3	5
	20-24	162	76	86	7	3	4
	25-29	66	32	34	10	6	4
	30-34	66	29	37	7	3	4
	35-39	76	42	34	6	3	3
	40-44	87	51	36	12	9	3
	45-49	109	61	48	7	3	4
	50-54	155	70	85	8	2	6
	55-59	201	74	127	7	2	5
	60-64	419	177	242	6	4	2
	65+	1 353	620	733	4	1	3

ВКУПНО РАБОТОСПОСОБНО НАСЕЛЕНИЕ НА ВОЗРАСТ ОД 15+ ГОДИНИ СПОРЕД ВОЗРАСТА И ЕКОНОМСКАТА АКТИВНОСТ, ПО ПОЛ, ПО ОПШТИНИ, ПОПИС 2021

T-14

	ВОЗРАСНА ГРУПА	АКТИВНО НАСЕЛЕНИЕ - ВРАБОТЕНИ			АКТИВНО НАСЕЛЕНИЕ - НЕВРАБОТЕНИ		
		ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ	ВКУПНО	МАЖИ	ЖЕНИ
Богданци	Вкупно	2 949	1 630	1 319	350	192	158
	15-19	12	5	7	15	11	4
	20-24	159	98	61	50	26	24
	25-29	295	155	140	41	21	20
	30-34	370	211	159	33	20	13
	35-39	405	207	198	34	21	13
	40-44	390	211	179	30	12	18
	45-49	357	193	164	40	21	19
	50-54	384	216	168	40	19	21
	55-59	387	209	178	40	21	19
	60-64	183	121	62	24	18	6
	65+	7	4	3	3	2	1

Табела 7: Вкупно неактивно население

Извор (за сите презентирани податоци погоре): Државен завод за статистика, Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Северна Македонија, 2021.

https://www.stat.gov.mk/InfoGraphic/2022/POPIS_DZS_web_MK.pdf

3.1.5 ЛОКАЛНА ЕКОНОМИЈА

Број на активни деловни субјекти во2021 година: 260.

Графикон 1: Активни деловни субјекти по години – Богданци

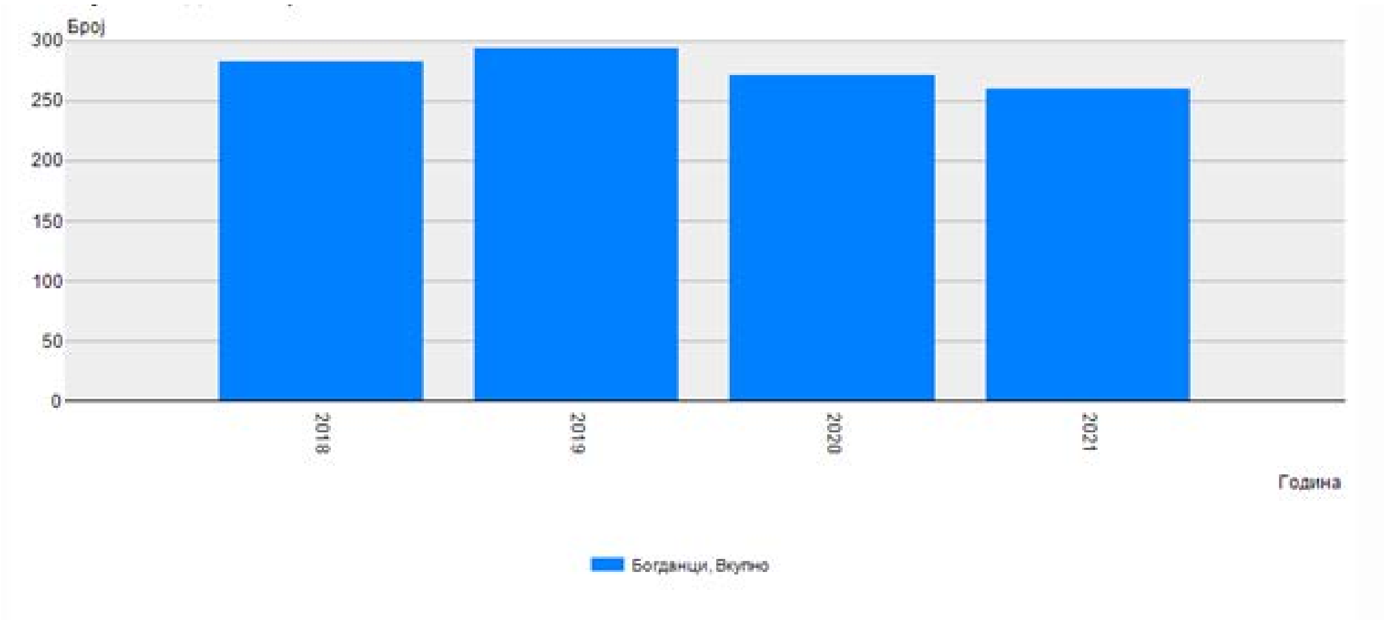

Графикон 2: Активни деловни субјекти по дејност 2018/2021

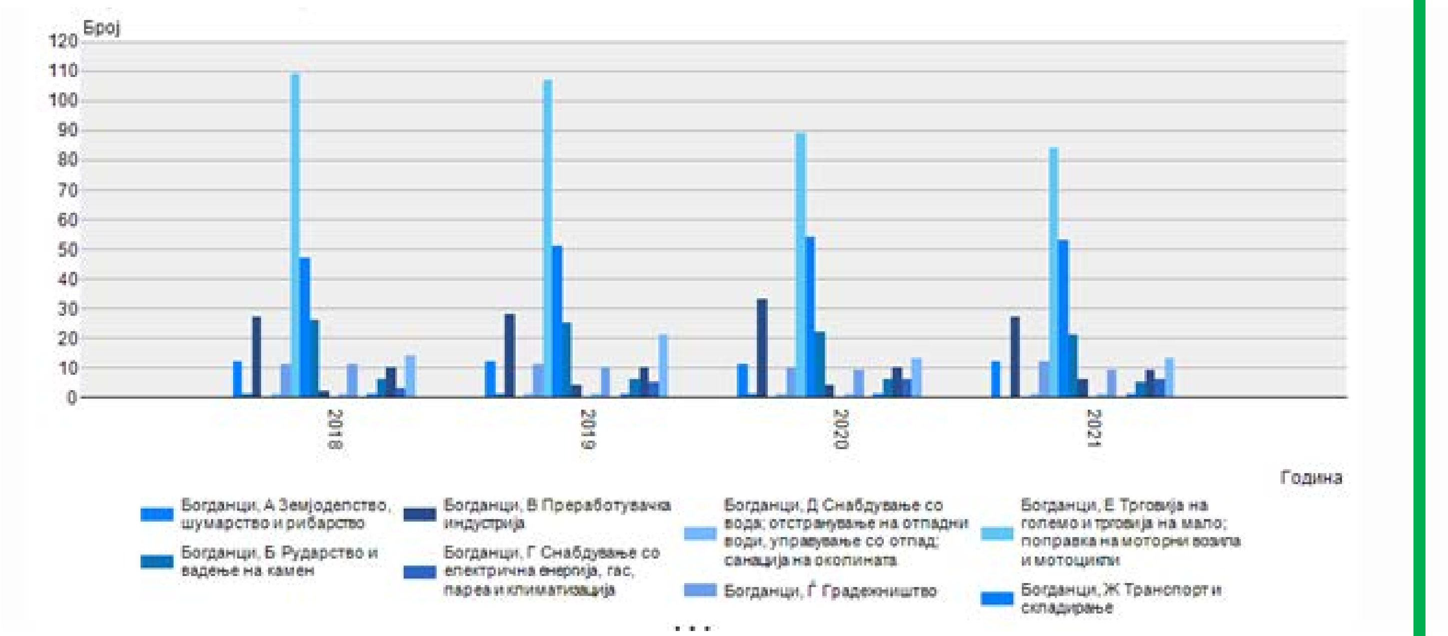

Графикон 3: Активни деловни субјекти по големина 2018/2021

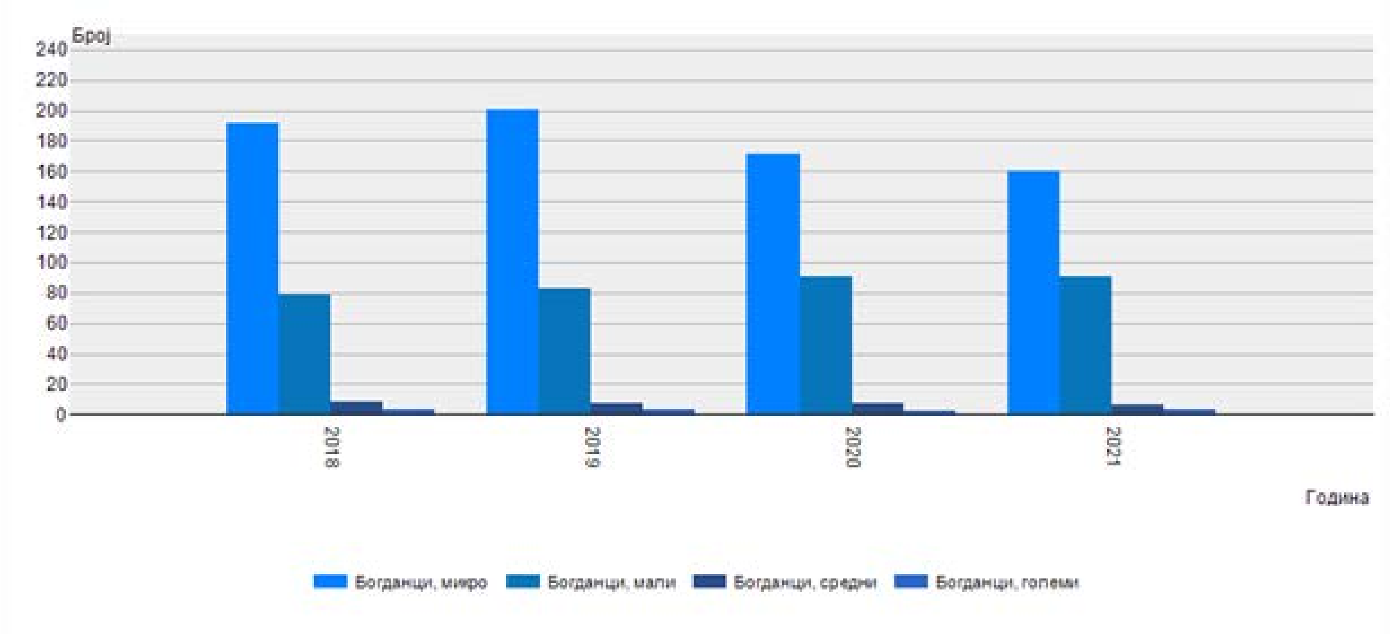

Табела 8: Активни деловни субјекти по големина 2018/2021 во број

Извор (за сите презентирани податоци погоре): Државен завод за статистика, состојба 31.12.

Доминантни индустрии: земјоделство, транспорт, преработувачка индустрија и градежништво.

Главни компаративни предности на општината: еколошки чиста и здрава средина, погранично подрачје, близина до добро развиени транспортни мрежи.

3.1.6 ИНДУСТРИСКИ ЗОНИ И ЛОКАЦИИ ЗА ИНВЕСТИРАЊЕ

Во Општината Богданци има една индустриска зона – „Откупно-дистрибутивни центри за свежо овошје и зеленчук, производство и дистрибуција“.

Општински поволности за инвестирање во индустриските зони: Намалување на надоместокот за уредување на градежно земјиште во зависност од бројот на новоотворени работни места, со обврска да се одржува бројот на вработувањата во период од пет години (5-20 вработувања – 25 %, 21-50 вработувања – 50 %, 51-100 вработувања – 75 %, над 100 вработувања – 100 %).

	2018				2019				2020				2021			
	Микро	Мали	Средни	Големи	Микро	Мали	Средни	Големи	Микро	Мали	Средни	Големи	Микро	Мали	Средни	Големи
Богданци	192	79	8	3	201	83	7	3	171	91	7	2	160	91	6	3

Слика 1: Индустриски зони и локации за инвестирање – Општина Богданци

Индустриска зона „Откупно-дистрибутивни центри за свежо овошје и зеленчук, производство и дистрибуција“

Површина	31.638 м2
Процент на изграденост	изградена 6.2%
Сопственост	100 % приватна
Локација (оддалеченост од центарот на општината)	3,5 км (месност Горни Чаир)
Инфраструктурата во зоната	пристапни патишта, пристап до техничка вода
Претпријатија што работат во зоната	Фуел танкс цистерна

Број на градежна парцела	Површина на земјиште	Површина за градба во основа ($м^2$)	Макс. висина на градба (м)	Почетна цена на земјиштето (ден./$м^2$)	Надоместок за уредување на градежно земјиште – цена (ден./$м^2$)	Намена
ГП 1	5.828	3.429	15	61	500	Г2, Г3, Г4
ГП 2	3.507	2.153	15	61	500	Г2, Г3, Г4
ГП 3	4.188	2.650	15	61	500	Г2, Г3, Г4

Број на градежна парцела	Површина на земјиште	Површина за градба во основа (м²)	Макс. висина на градба (м)	Почетна цена на земјиштето (ден./м²)	Надоместок за уредување на градежно земјиште – цена (ден./м²)	Намена
ГП4	7.027	4.973	15	61	500	Г2, Г3, Г4

Скица 1: Урбанистички план вон населено место за изградба на откупно-дистрибутивни центри за свежо овошје и зеленчук, производство и дистрибуција во м. в. Горни Чаир

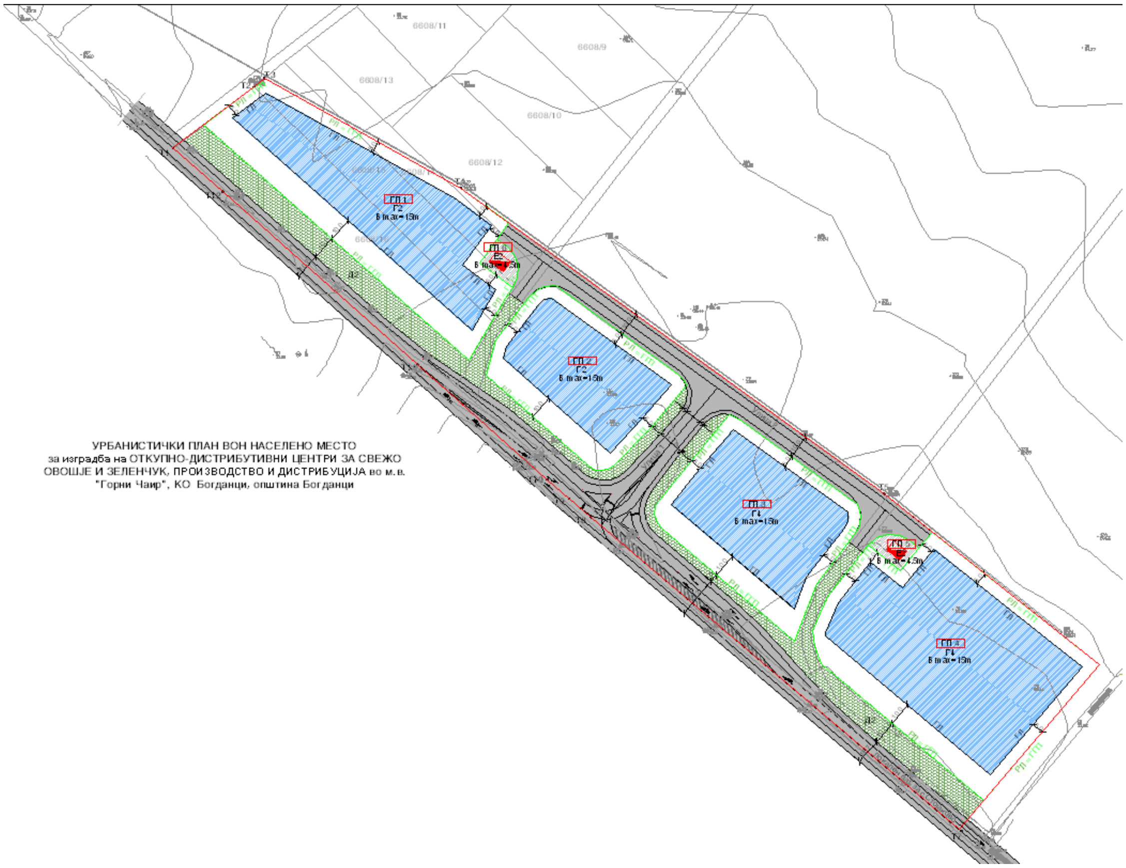

Извор: УПВНМ вон населено место, Општина Богданци.

ГП 1	1.467	273	П	70	600	Г2
ГП 2	677	71	П	70	600	Г2
ГП 3	7.455	5.219	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 4	3.073	1.464	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 5	3.126	1.430	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 6	3.233	1.449	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 7	1.931	1.145	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 8	1.775	1.040	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 9	4.512	1.218	П+2	70	600	Г2, Г3, Г4
ГП 10	4.557	3.190	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 11	3.977	2.780	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 12	2.930	1.876	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 13	2.800	1.770	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 14	2.742	1.728	П+2	61	600	Г2, Г3, Г4
ГП 15	9.555	6.689	П+2	70	600	Г2, Г3, Г4

Индустриска зона Барта

Површина	64.200 м2
Процент на изграденост	изградена 9,5%
Сопственост	државна28,3% приватна 71,7%
Локација (оддалеченост од центарот на општината)	1 км
Инфраструктурата во зоната	пристапни патишта, водовод, канализација, електрика
Претпријатија што работат во зоната	Риве шпед, Туран ДООЕЛ,

Скица 2: Урбанистички план вон населено место Богданци, локалитет Барта, за намена Г2,Г3,Г4-производство,дистрибуција и сервиси-индустриска зона, Општина Богданци

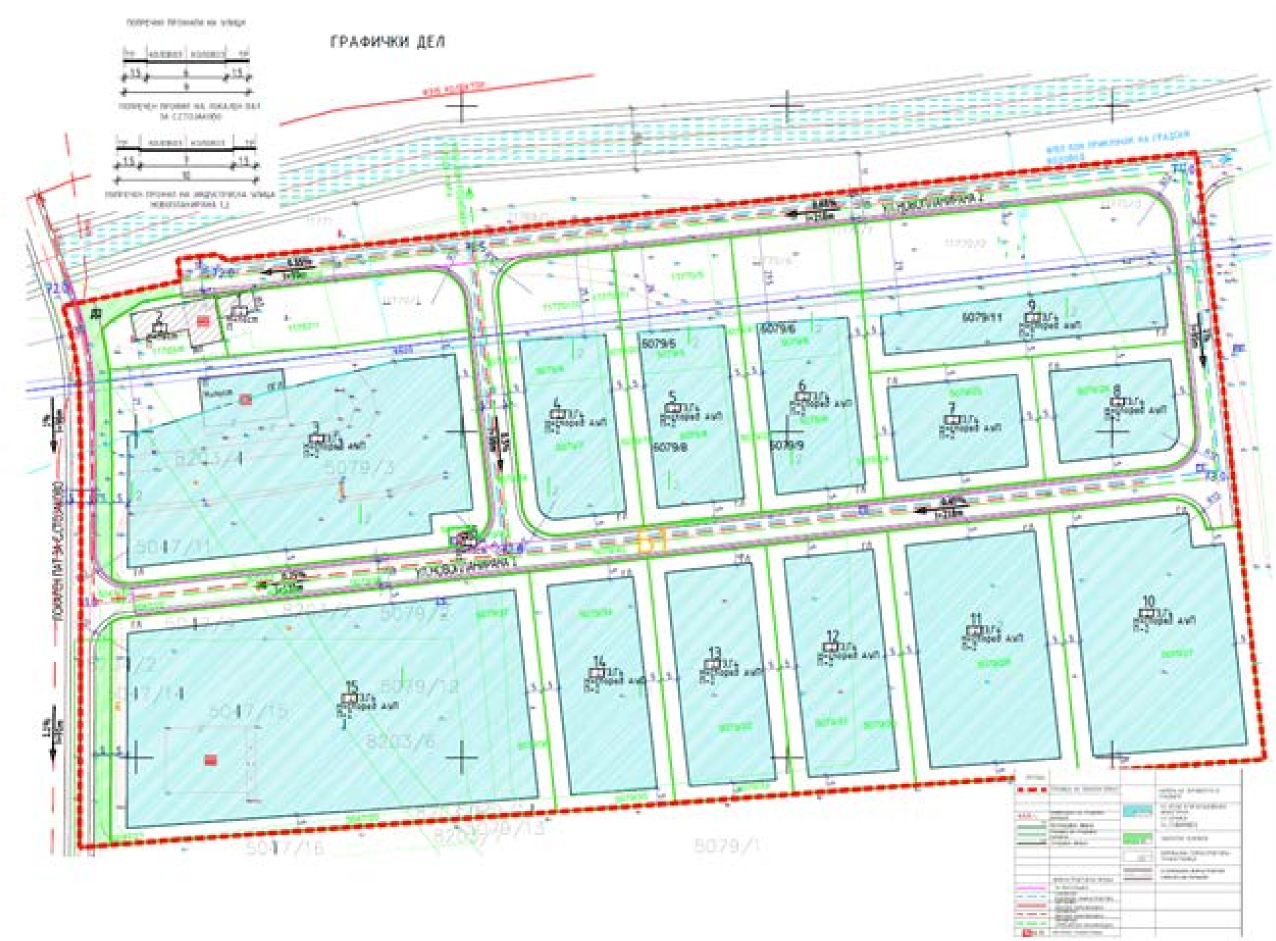

Слика2: Локација на индустриска зона Барта – Општина Богданци

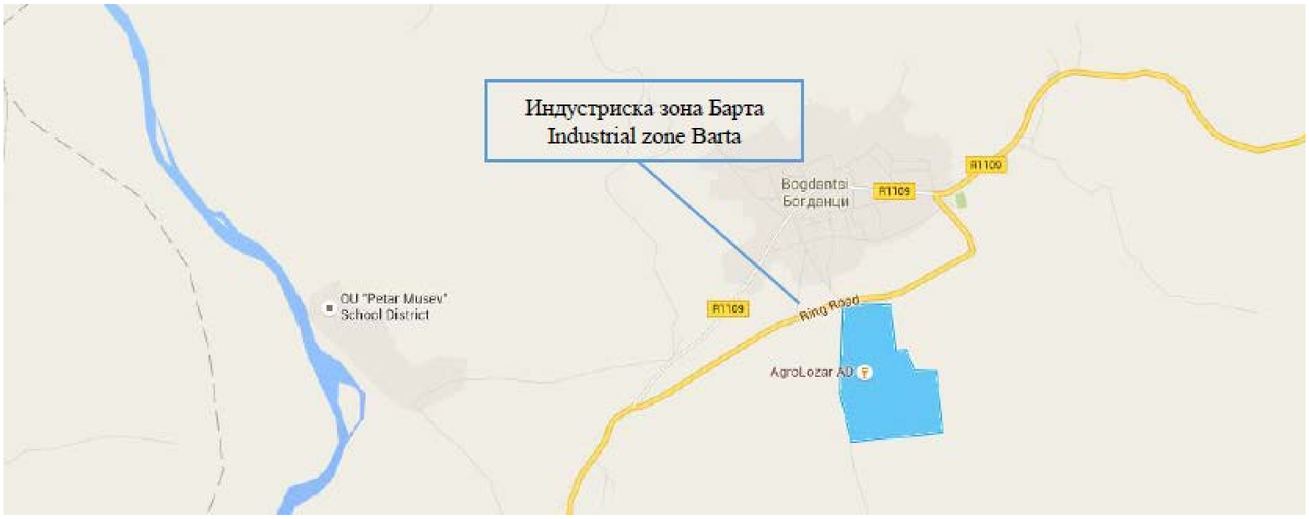

Туристичка зона Паљурци

Со деталниот урбанистички план на Општина Богданци утврдени се две локации за изградба на хотели. За овие локации исто така важат општинските поволности за стимулирање на инвестициите, при што во зависност од бројот на новоотворените работни места се намалува надоместокот за уредување на градежното земјиште од 25 % до 100 %:

- 5-20 вработувања – 25 %,
- 21-50 вработувања – 50 %,
- 51-100 вработувања – 75 %,
- над 100 вработувања – 100 %.

Обврска на инвеститорот е да го одржува бројот на новоотворените работни места најмалку пет години.

Број на градежна парцела	Површина на земјиште	Површина за градба во основа (м²)	Макс. висина на градба (м)	Почетна цена на земјиштето (ден./м²)	Надоместок за уредување на градежно земјиште – цена (ден./м²)	Намена
ГП 1	5.470	3.710	15	150	500	Б5
ГП 2	7.012	5.080	15	150	900	В5
ГП 3	3.886	2.513	15	150	500	А4

Скица 3: Урбанистички план вон населено место за изградба на верски објект – Католичка црква – Апостолски егзархат во Македонија, со хотелско-угостителски комплекс, м. в. Паљурци

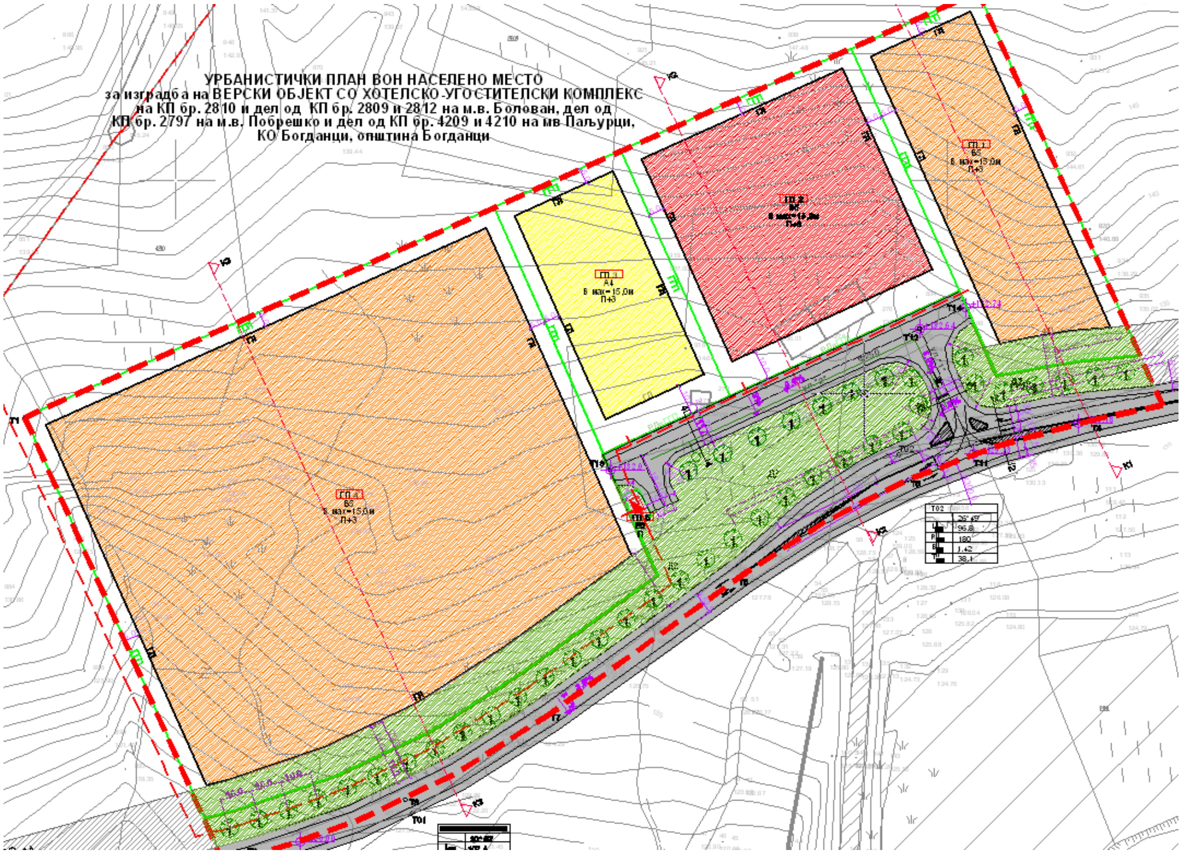
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО
за изградба на ВЕРСКИ ОБЈЕКТ СО ХОТЕЛСКО-УГОСТИТЕЛСКИ КОМПЛЕКС
на КП бр. 2810 и дел од КП бр. 2809 и 2812 на м.в. Болован, дел од
КП бр. 2797 на м.в. Побрешко и дел од КП бр. 4209 и 4210 на мв Паљурци,
КО Богданци, општина Богданци

3.2 СВОТ-анализа

Табела 9: СВОТ-анализа

Силни страни	Слаби страни	Можности	Закани
Поволна географска положба	Недоволно пласирање на земјоделските производи	Отворен преговарачки процес со ЕУ	Климатски промени
Поволна медитеранска и континентална клима	Немање водни ресурси	Користење на развојни фондови	Намалување на водните ресурси
Голем број на сончеви часови	Сиромаштија	Близина до меѓународни патишта	Законска регулатива
Развиен образовен систем	Неискористени човечки ресурси	ЈПП	Одлевање на населението (млади образовани кадри и други)
Поволни климатски и почвени услови за развој на земјоделството	Намалување на наталитетот	Алтернативни извори на енергија	Економска криза
Релативно добра поврзаност со патна и комуникациска инфраструктура	Емиграција	Богатство со подземни води	Неповолна (кредитна) политика за финансирање
Спорт	Нема брза помош	Археолошки локалитети	Геополитички случувања
Изграден колекторски систем	Нема противпожарна служба	Развој на туризмот	Загадување на околината
Постоен систем за наводнување	Невработеност	Подобрување на понудата на спортско-рекреативни објекти	
Еколошки незагадена средина	Депопулација и стареење на населението		
Постоење на ММСП	Неадекватно инфраструктурно поврзување со граничните премини		
Расположливи алтернативни извори на енергија (сончева, ветерна)	Немање локални медиуми		
Ловни терени	Непостоење на туристичка понуда		
	Застарена земјоделска механизација		
	Пречистителни станици		
	Немање центри за рехабилитација и згрижување		
	Ниска еколошка свест		

4. Од анализи до тактики и оперативно планирање и стратешки (развојни) цели

Врз основа на спроведената социо-економска анализа на општината, како и СВОТ-анализата, врз основа на утврдените развојни проблеми, се дефинира идната насока за развој на општината преку утврдување на визијата, дефинирање на стратешките цели и формулирање на потребните мерки и развојни проекти за реализација на стратешките цели, на начин како што е прикажано на следниот графикон:

Графикон 4: Пример за поставување цели, приоритети и мерки

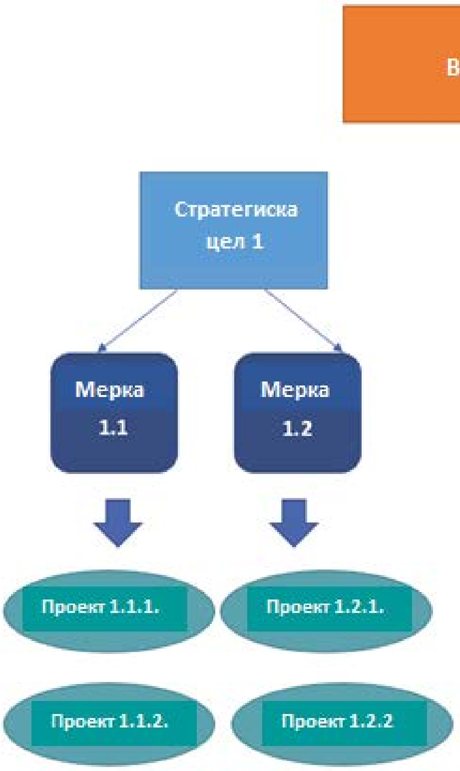

Визија – До 2027 година општина Богданци ќе изгради услови за брз социо-економски развој преку зачувување на здрава животна средина, подршка на инвеститорите, со развиена туристичка понуда и модерна урбана и рурална инфраструктура.

Конкретизацијата на визијата ќе овозможи остварување на три стратешки цели:

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1**:** Подобрување на квалитетот на живот преку изградба на модерна урбана и рурална инфраструктура , промоција на социјалната инклузија и висок квалитет и дигитализација на јавните услуги;

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2: Создавање на инвестициска клима преку подршка на ММСП и развој на туризмот;

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3: Оддржливо управување со животната средина и справување со климатските промени.

Со стратешките цели се дефинирани приоритетите и мерките, како што следува:

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1: Подобрување на квалитетот на живот преку изградба на модерна урбана и рурална инфраструктура , промоција на социјалната инклузија и висок квалитет и дигитализација на јавните услуги

ПРИОРИТЕТИ:
1.Подобрување на постојната и изградба на нова комуналната , енергетската и сообраќајно-транспортна инфраструктура
2.Надградба на квалитетот на јавните услуги преку подобрување на образовната ,социјалната и здравствената инфраструктура
3.Промоција на социјална инклузија на ранливите категории и зголемување на нивото на социјално заштитните активности

МЕРКИ:
1.1Изградба на нова и реконструкција на постојната комунална инфраструктура
1.2Изградба, реконструкција и рехабилитација на локалните патишта и улици
1.3Зголемено искористување на обновливите извори на енергија во општината
2.1 Подобрување на веќе постоечка и изградба на нова образовна и социјална инфраструктура
2.2 Искористување на сите можности за подигање на нивото на здравствена заштита на жителите во општината
2.3 Дигитална трансформација на јавниот сектор
3.1 Зајакнување на капацитетите за социјална заштита
3.2 Воведување на нови содржини за социјално ранливите категории граѓани

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2: Создавање на инвестициска клима преку подршка на ММСП и развој на туризмот

ПРИОРИТЕТИ:
1.Создавање добра деловна клима согласно потребите на ММСП
2.Поддршка на развојот на примарното земјоделско производство и преработувачката индустрија
3. Туристичка инфраструктура
4. Туристичка понуда
МЕРКИ:
1.1Подршка и промоција на локалните деловни субјекти
1.2Зајакнување на капацитетите на економско социјалниот совет на општината
2.1Промовирање на можностите за финансирање на земјоделските производители и преработувачи во рамки на националните и меѓународни фондови
3.1 До-Изградба на туристичко – угостителски капацитети и инфраструктура
4.1 Развивање на туристички производи и услуги
5.1 Промоција на туристички производи и услуги

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3: Оддржливо управување со животната средина и справување со климатските промени

ПРИОРИТЕТИ:

1.Заштита на водните ресурси
2.Интегрирано управување со отпадот и отпадните води
3.Зголемување на примената на енергетски ефикасни мерки
4.Кружна и зелена економија на општинско ниво Богданци – циркуларен град

МЕРКИ:

1.1Реконструкција на постоечките и изградба на нови системи за водоснабдување
1.2Подигање на свеста за заштита на надземните и подземните води
2.1 Подобрување на постоечките и изградба на нови системи за собирање и третман на отпадни води
2.2 Подобрување на управувањето со отпад
2.3 Зајакнување на капацитетите на ЈКП
3.1 Едукација, промоција и кампањи за справување со климатските промени и искористување на ОИЕ и ЕЕ
3.2 Употреба на енергетски ефикасни мерки во јавните објекти на општината
3.3 Промовирање на ЈПП за искористување на обновливите извори на енергија
4.1 Одржливо користење на ресурсите

Попрегледен попис на опишаната интервенциска логика е даден во табелата што следува.

Табела 10: Стратешки цели, приоритети, мерки и активности

*__Се однесуваат за целата територија на Општина Богданци, за сите населени места, односно локалитетите каде што има потреба од соодветна акција__

Стратешки цели	Приоритети	Мерки	Проекти/Активности
1. Подобрување на квалитетот на живот преку изградба на модерна урбана и рурална инфраструктура , промоција на социјалната инклузија и висок квалитет и дигитализација на јавните услуги	1. Подобрување на постојната и изградба на нова комуналната , енергетската и сообраќајно-транспортна инфраструктура	1.1Изградба на нова и реконструкција на постојната комунална инфраструктура 1.2Изградба, реконструкција и рехабилитација на локалните патишта и улици 1.3големено искористување на обновливите извори на енергија во општината	• **Изградба нови локални патишта** • **Реконструкција и рехабилитација на постојните локални патишта** • **Изградба на нови улици** • **Реконструкција и рехабилитација на постојните улици** • **Осовременување на постојната и изградба на нова регионална и магистрална патна инфраструктура** • **Изградба на нови и реконструкција на постојни мостови** • **Изградба на нови и реконструкција на постојни плочести пропусти (над разни помали водотеци)** • **Подобрување на постојната и нова хоризонтална и вертикална сигнализација** • **Подобрување на осветлувањето на патната инфраструктура (раскрсници, значајни објекти, опасни делници и сл.)** • **Мерки за заштита на пешаците како учесници во сообраќајот и ранлива категорија** • **Програми за менаџирање со патната инфраструктура** • **Изградба на рекреативни патеки – пешачки, велосипедски, спортски и др.** • **Изградба на потисни цевководи за водоснабдување** • **Реконструкција на постојните потисни цевководи за водоснабдување** • **Изградба на мрежа за водоснабдување** • **Поставување на нови и замена на постојните шахти со мерно-регулациона опрема на системите за водоснабдување** • **Реконструкција на постојната мрежа за водоснабдување** • **Замена на азбестните цевки во системите за водоснабдување** • **Поставување на разни мерни и контролни инструменти во системите за водоснабдување** • **Набавка на нови и поправка на стари пумпи за водоснабдување** • **Изградба на мрежа на атмосферска канализација** • **Реконструкција на постојната мрежа за атмосферска канализација** • **Одвојување на атмосферска и фекална канализација** • **Поставување на нови и замена на постојните шахти на системите за атмосферска канализација** • **Изградба на нова и реконструкција на постојната канализациона мрежа за фекални води** • **Изградба на пречистителни станици** • **Поставување на нови и замена на постојните шахти на системите за фекална канализација** • **Изработка на подземен катастар за постојната комунална инфраструктура**

			• Програми за менаџирање со комуналната инфраструктура • Подобрување на постојните и изградба на нови системи за наводнување • Подобрување на постојната и изградба на нова комунална инфраструктура за индустриски и туристички зони • Подобрување на постојните и изградба на нови системи за техничка вода (миење улици, наводнување на паркови и зеленила и други намени) • Анализа за можноста за спроведување ЈПП за некоја инвестиција • Изработка на техничка документација и изведба на системи од обновливи извори на енергија (сончевата енергија, ветерот како енергетски потенцијал, биомасата како енергетски потенцијал) • Урбанизирање на простор соодветен за изградба на системи од обновливи извори на енергија • Информирање на населението и бизнисите за поволни услови за искористување на сончевата енергија и ветрот и користење на погодностите за нивно инсталирање • Анализи на можноста за создавање нова економска вредност низ мерки за искористување на топлите и ладните подземни води: Студија за Ѓавото
	2. Надградба на квалитетот на јавните услуги преку подобрување на образовната ,социјалната и здравствената инфраструктура	2.1 Подобрување на веќе постоечка и изградба на нова образовна и социјална инфраструктура 2.2 Искористување на сите можности за подигање на нивото на јавните и здравствените услуги на жителите во општината 2.3 Дигитална трансформација на јавниот сектор	• Подобрување на стандардот на образованието во основните и средните училишта, согласно програмите во државата и согласно локалните иницијативи • Изградба и реконструкција на покриви, подови, фасади, спортски сали и други потреби на објектите во основните и средните училишта • Дополнување со потребната опрема во училиштата • Обезбедување на сите стандарди за безбедност за децата и вработените во училиштата • Поврзување и соработка на образовните институции, бизнис-секторот и јавните институции • Реконструкција на домовите на култура во населените места • Модернизација на библиотеките • Поддршка на постојните КУД • Анализа на потребата и можностите за отворање на општински музеј • Поддршка на млади таленти од областа на културата • Воспоставување процедура за иницирање и оцена на предлози за организирање културни манифестации • Воведување програми за масовно вклучување на населението во активни спортски настани: спортски денови, денови на трчање, денови на пешачење и сл. • Поддршка и развој на спортските клубови, друштва и здруженија • Изградба на рекреативни патеки – пешачки, велосипедски, спортски и др. • Изградба и реконструкција на детски паркови • Поставување урбана опрема • Поставување детски реквизити • Реконструкција и адаптација на детски градинки

			• Анализа за изградба на старски дом, вклучително преку ЈПП • Анализа и создавање база на податоци за моменталната состојба и воспоставување дополнителни услуги за стари и изнемоштени лица • Функционирање на едношалтерскиот систем во општината • Постојано олеснување на електронскиот пристап до општински услуги • Обука на административни службеници од Општината • Функционирање на Локалниот економски совет • Обука на тим во Општината за промовирање и подготовка на ИПА-проекти • Подобрување на комуникацијата со граѓаните, преку електронски весник, социјалните мрежи или на други начини • Користење на ГИС-систем во Општината • Редовно информирање на граѓаните за активностите на Општината и за можностите што таа ги нуди, за програмите на централните власти и ЕУ преку подобро управување со веб-страницата, преку социјалните мрежи и преку други електронски медиуми • Подигање на капацитетите на здравствените установи во општината • Зголемување на бројот и видот на здравствените услуги за населението • Набавка на современа медицинска опрема за здравствените институции • Воведување нови здравствени услуги за граѓаните • Дигитализација на процесите за промоција на конкурентноста • Креирање на Дигитален бизнис профил на општината на македонски ии англиски јазик со презентација на сите компании на подрачјето на општината • Унапредување на дигитална писменост • воспоставувањето на протоколи за дигитален пристап и чување на документи во јавниот секор • Развојот на нови електронски услуги • изработка на нови процедури за дигитална работа • транзиција кон дигитална работа • Осигурување на безбедноста на информациите и приватност при користење електронски јавни услуги.
	3.Промоција на социјална инклузија на ранливите категории и зголемување на нивото на социјално заштитните активности	3.1 Зајакнување на капацитетите за социјална заштита 3.2 Воведување на нови содржини за социјално ранливите категории граѓани	• Воведување компјутерски систем на евиденција за корисниците на социјалните услуги и корисниците на права на парична помош од социјална заштита, • Обука на стручните работници во установите за социјална заштита на деца • Зајакнување на улогата на партнерите на локално ниво за подготовка и реализација на проекти од социјална вклученост • Спроведување анализа на потребите од социјални услуги на локално ниво • Воведување патролни социјални служби во локалната самоуправа • Подготовка на локални акциски планови за социјална инклузија • Спроведување микро проекти од областа на социјално вклучување • Обука на општинската администрација за преземање на обврските предвидени со

			Националната програма за развој на социјалната заштита • Зголемено искористување на јавните работи на локално ниво за лица кои тешко можат да се вклучат на пазарот на трудот • Активности за учество на проекти за справување со сиромаштијата и различни видови социјална инклузија, достапни на ниво на државата или со користење на ЕУ-фондови • Институционална поддршка на маргинализираните и ранливи категории (вклучувајќи лица со посебни потреби) и правните субјекти за остварување на загарантираните права • Обезбедување услови за квалификација, доквалификација и вработување на лица корисници на социјална помош, маргинализирани категории граѓани и ранливи групи • Подигнување на јавната свест за прифаќање на маргинализираните групи граѓани и лицата со посебни потреби • Зголемување на капацитетите за поголемо искористување на: програми за самовработување, субвенции за вработување на ранливи групи лица, даночни бенефиции • Достапност на: програми за практикантство и волонтерска работа, грантови за вработување на млади, жени и долгорочно невработени, обуки за сертификација за невработени и лица со инвалидност – ECDL • Искористување на: субвенции за вработување лица со инвалидност, обуки за социјална инклузија, помош при згрижување на деца до 6-годишна возраст
2. Создавање на инвестициска клима преку подршка на ММСП и развој на туризмот	1. Создавање добра деловна клима согласно потребите на ММСП	1.1Подршка и промоција на локалните деловни субјекти 1.2Зајакнување на капацитетите на економско социјалниот совет на општината	• Зајакнување на капацитетите и едукација на микро, малите и средни претпријатија и претприемачите, вклучително и за прашањата на менаџментот и маркетингот • Информирање и обука за можностите на кредитирање на производителите • Искористување на Сертификатот на Општината како општина со поволно деловно опкружување • Доопремување на постојните и подготовка на нови индустриски зони • Поддршка на МСП за усвојување и ефикасно користење на информатичките технологии • Поддршка на МСП за искористување на ЕУ и други фондови • Обезбедување предуслови за препознавање, развивање и искористување на иновативниот потенцијал на младата популација во текот на образовниот процес • Поттикнување на претприемништвото кај младите и жените • Поттикнување на општествената одговорност на бизнис-секторот • Поддршка на приватни иницијатива за изградба на нови и адаптација на постојните капацитети, како и за набавка на опрема и машини • Привлекување на домашни и странски директни инвестиции со повисока технолошка основа • Изработка на генерални урбанистички планови во сите населени места • Изработка на детални урбанистички планови во сите населени места • Изработка на урбанистички планови надвор од населени места во сите населени места • Поддршка за рамномерен локален развој • Создавање производи и содржини за рурален туризам

			• Поврзување на туризмот со брендирањето на локалните, здрави и органски производи • Подобрување на туристичката инфраструктура и сигнализација • Изработка на анализи за почеток на ЈПП проекти во различни можности што ги нуди Општината, изработка на идејни проекти и привлекување инвеститори за нив • Создавање предуслови за повратни текови на интелектуална емиграција и намалување на одливот на мозоци, особено преку институционална поддршка на деловните иницијативи на високообразовните кадри што емигрирале во странство • Информирање и обука за можностите за кредитирање на производителите • Изработка на интернет-страница за промоција на сите економски субјекти во Општина Богданци • Промоција на приватниот сектор на локални, регионални и меѓународни саеми секогаш кога е можно • Организирана промоција на земјоделските производи произведени на конвенционален и /или органски начин • Создавање ЈПП за поддршка на вработувањата на младите високообразовни кадри • Земање учество во развојот на економијата базирана врз знаење и иновации (мудар раст). Препознавање и искористување на иновативниот потенцијал и подигнување на техничко-технолошката основа на носечките дејности во Општината. Општината да се вклучува во сите иницијативи на ниво на Југоисточниот плански регион и на ниво на Република Северна Македонија, и тоа особено: o Изработка на студии за идентификување на потребите за подигнување на техничко-технолошкиот развој на носечките индустрии во регионот o Поддршка на истражувања за технолошки развој и иновации o Функционално поврзување со академските истражувачки институции во државата o Создавање бизнис-инкубатори, технолошки паркови, деловни мрежи и др. o Промовирање на јавно-приватни партнерства за трансфер на нови технологии o Создавање центри на извонредност за истражувања во информатичката и други напредни индустрии o Поддршка на МСП за усвојување и ефикасно користење на информатичките технологии o Обезбедување предуслови за препознавање, развивање и искористување на иновативниот потенцијал на младата популација во текот на образовниот процес • Образование, обука и советодавни услуги за нови технологии и техники на производство. • Користење на републички програми и учество во ЕУ-проекти за примена на мерки на економија на знаење секогаш кога е можно • Користење на знаењето и идеите на високообразовните кадри што емигрирале во странство со воспоставување виртуелни програми преку електронските медиуми • Препознавање и искористување на иновативниот потенцијал и подигнување на техничко-технолошката основа на носечките дејности во Општината

			• Обезбедување институционална поддршка за развој на технолошко интензивни дејности • Промовирање поддршка за стандардизација, акредитација, метрологија и заштита на интелектуалната сопственост • Олеснување на процедурите за започнување и водење бизнис • Подобрување на регулативата и поедноставување на постапките за добивање дозволи и лиценци • Создавање услови за раст и развој на локалната економија низ мерки за претприемничка обука и тренинг • Раст на резултатите на приватната иницијатива низ промоција на локалните стопански субјекти, производи и услуги • Надградба на конкурентноста на локалните претпријатија низ мерки за нивна поддршка • Подобрување на ефикасноста на општинските органи и квалитетот на општинските услуги • Пристап до капитал и поддршка за зголемување на извозот • Изнаоѓање можности за создавање проекти што ќе ги поттикнат следниве активности: o Создавање услови за раст и развој на локалната економија низ мерки за претприемничка обука и тренинг o Поголем опфат на населението во средното образование o Поголем опфат на населението во високото образование o Развивање и имплементација на системот на доживотно учење o Земање учество во развојот на економијата базирана на знаење и иновации (мудар раст) o Обезбедување поголема вклученост на женската популација во системот на образование и учење o Приспособување на наставните програми кон потребите на стопанството o Градење регионални информациски системи за професионална ориентација, согласно со карактеристиките на пазарот на трудот во регионот o Зајакнување на капацитетите и едукација на малите и средни претпријатија и претприемачите, вклучително и за прашањата на менаџментот и маркетингот • Општината да се вклучува во сите иницијативи на ниво на Југоисточниот плански регион и на ниво на Република Северна Македонија за промоција и поддршка на ММСП и претприемништвото: o Воспоставување функционален и оперативен Регионален бизнис-центар за поддршка и консултативни услуги за мали и средни претпријатија o Поддршка на истражувања за технолошки развој и иновации o Функционално поврзување со академските истражувачки институции во државата o Создавање бизнис-инкубатори, технолошки паркови, деловни мрежи и кластери o Промовирање на јавно-приватни партнерства за трансфер на нови технологии o Изработка на студии за идентификување на потребите за подигнување на техничко-технолошкиот развој на носечките индустрии во регионот

			o Создавање центри на извонредност за истражувања во информатичката и други напредни индустрии o Анализа на извозни пазари и создавање База на податоци за производство наменето за извоз o Брендирање на извозни производи и нивна промоција на избрани регионални и меѓународни пазари o Потикнување и поддршка за имплементација на стандарди кај извозно ориентираните претпријатија •Развивање на прекугранична и меѓусебна соработка со соседните и други општини во поширокиот регион и Европа •Подобра информираност за можностите и фондовите за прекугранична соработка •Обезбедување обуки за користење на ИПА-фондовите на ЕУ •Поддршка на заинтересираните страни за подготовка и реализација на прекугранични програми •Развој, самостојно или заедно со регионот, на проекти за прекугранична и друга соработка, преку: o Подигнување на информираноста за можностите и фондовите за прекугранична соработка o Обезбедување обуки за користење на ИПА-фондовите на ЕУ o Поддршка на заинтересираните страни за подготовка и реализација на прекугранични програми • Формирање на нов Економско социјален совет • Институционална поддршка за ЕСС • Јакнење на капацитетите на економско социјалниот совет • Организација на разни видови обуки • Програма за поттикнување на мобилноста на работната сила • Анализа на потребите од различни вештини • Промоција за препознавање и признавање на вештините • Воведување електронски содржини во формалниот образовен процес достапен до сите • Поддршка за понатамошна модернизација на АВРСМ со цел: подобрување на услугите кон невработените, подобрување на методологијата за оцена на ефектите од стручната обука на невработените лица • Зајакнување на капацитетите на Организацијата на работодавци на Македонија • Зајакнување на борбата против непријавената работа од страна на инспектори од Државниот инспекторат на трудот • Анализа на реалната цена на трудот по сектори, особено оние кои се значајни за Општина Богданци • Следење на и соодветно учествување во преговорите со синдикатите и организациите на работодавци, следење на и соодветно учествување во колективните договори каде што има можност и потреба

			• Едукација на синдикалните раководства и членови од Општината • Сознание за тоа како функционираат системите за обезбедување квалитет на сите нивоа на образованието • Проширување на можностите за модернизација на образовниот и системот на обуки • Поддршката на интеграцијата на етничките заедници во образовниот систем • Промоција на атрактивноста на стручното образование • Искористување на можностите за користење на системот на кариерно насочување на сите нивоа на образование • Создавање програми за воведување претприемништво во стручното образование • Воведување практична работа на учениците и учество и на социјалните партнери во обезбедувањето практична работа за студенти и ученици • Воведување програми за настава за оформување на средно образование за возрасни што имаат завршено само основно образование
	2. Поддршка на развојот на примарното земјоделско производство и преработувачката индустрија	2.1 Промовирање на можностите за финансирање на земјоделските производители и преработувачи во рамки на националните и меѓународни фондови	• Формирање на Општински центар за поддршка на индивидуалните земјоделци • Создавање модерен и продуктивен земјоделски сектор • Поддршка на приватни иницијатива за изградба на нови и адаптација на постојните капацитети, како и за набавка на опрема и машини • Отворање на регионални центри за земјоделски производи • Обезбедување можност за едноставен, брз и лесен пристап на земјоделските производители до агроберзата • Поддршка за развој на органско земјоделско производство • Поддршка за подигање на нови квалитетни насади во овоштарството и лозарството • Развивање на современа и функционална инфраструктура во селата и подрачјата со специфични развојни потреби (Селемли и Стојаково како погранични населени места) • Зачувување на демографските, социјалните и културните вредности во руралните подрачја • Поддршка на инвестиции и капацитети за производство и преработка на земјоделски производи • Поддршка на земјоделците и земјоделските претпријатија за искористување на средства од ИПАРД • Иницирање и поддршка на задругарството • Поддршка за рамномерен локален развој • Вклучување во мерките на Југоисточниот плански регион: o Техничко-технолошки развој и иновативен пристап во земјоделското производство o Воспоставување систем за справување со климатските промени o Промоција и брендирање на земјоделските производи од регионот o Подобрување на условите на зелените и сточните пазари o Подобрување на ИТ-инфраструктурата на земјоделските стопанства o Довод на електрична мрежа до земјоделските површини
	3.Туристичка инфраструктура	3.1 До-Изградба на туристичко – угостителски капацитети и инфраструктура	
	4.Туристичка понуда	4.1 Развивање на туристички производи и услуги 4.2 Промоција на туристички производи и услуги	

			o Поттикнување за развојот на руралниот туризам o Воспоставување локални акциски групи согласно пристапот ЛЕАДЕР како мерка на ИПАРД • Искористување на геотермалниот потенцијал за загревање на земјоделските производствени капацитети: иницирање постапка за ЈПП • Информирање и обука за можностите за кредитирање на производителите • Промоција на употреба на заштитни мерки и осигурување • Информации и обука за можностите и мерките за поддршка (републички и на ниво на ЕУ) на т.н. „зелени“ производи и на органско земјоделство • Промоција и поддршка на фирмите за достигнување на HACCP-стандардот • Промоција и поддршка на фирмите за достигнување на стандардите ЕУРОГАП и ГЛОБАЛГАП за следење на производството • Едукација на производителите на храна за употреба на модерни технолошки решенија • Поддршка и промовирање на кооперацијата и здружувањето на земјоделците • Промоција на употребата на заштитни мерки и осигурување од страна на земјоделските производители • Поддршка на соработката со други општини и заедничка соработка на проекти за поддршка во земјоделството: o Да се подобри пласманот на земјоделски производи преку зголемување на нивниот квалитет o Зголемување на атрактивноста на производството на храна низ употреба на модерни техничко-технолошки решенија o Заеднички настап и организација на производството според барањата на пазарот врз основа на здружување на производителите o Информирање за поволни кредити за самовработување во рурални средини • Изградба на нови туристички и угостителски капацитети • Изградба на видиковци, рекреативна фитнес зона и места за излет и рекреација • Изградба на друга туристичка инфраструктура табли • Доизградба на спортски објекти - тениско игралиште, и други објекти за рекреативно - туристички цели • Уредување на археолошки локалитети, културно историски и верски објекти и етно музеј (музеј во Богданци, во Стара Таушанова куќа, музејска поставка во домот на култура во Стојаково и сл.) • Обележување на туристички патеки за пешачење, планинарење, велосипедизам и сл. • Спроведување на истражување на актуелните состојбина туристичко –угостителски потенцијали и можности на нивно иновирање • Спроведување на истражување за можностите за создавање на специфични локални туристички производи и услуги • Соработка со локалното население и бизнис секторот преку организирање на обуки за креативни индустрии

			• Обука и работилница со локално население за туристичко водење • Обуки и работилници со локално население за локални гастрономски специјалитети • Промоција на можностите за развој на туристички производи и услуги • Промоција на туризмот и угостителството пред локалниот и регионалниот бизнис сектор • Брендирање на туристички производи и услуги специфични за општина Богданци
3. Оддржливо управување со животната средина и справување со климатските промени	1. Заштита на водните ресурси	1.1Реконструкција на постоечките и изградба на нови системи за водоснабдување 1.2Подигање на свеста за заштита на надземните и подземните води	• Подигање на капацитетите на вработените во ЈКП • Поставување пумпи на сончева или ветерна енергија • Поставување секторски вентили, регулациони и мерни инструменти на водоводната мрежа • Изградба на потисни цевководи за водоснабдување • Реконструкција на постојните потисни цевководи за водоснабдување • Изградба на мрежа за водоснабдување • Поставување на нови и замена на постојните шахти со мерно-регулациона опрема на системите за водоснабдување • Реконструкција на постојната мрежа за водоснабдување • Замена на азбестните цевки во системите за водоснабдување • Поставување на разни мерни и контролни инструменти во системите за водоснабдување • Набавка на нови и поправка на стари пумпи за водоснабдување • Изградба на колекторски системи • Реконструкција на колекторски системи • Изградба на пречистителни станици • Воведување современ систем за мониторинг и контрола на системите за отпадни води • Обезбедување имплементација на стандардите при испуштањето на хемиски и други загадувачи во површинските и подземните води
	2. Интегрирано управување со отпадот и отпадните води	2.1 Подобрување на постоечките и изградба на нови системи за собирање и третман на отпадни води 2.2 Подобрување на управувањето со отпад 2.3 Зајакнување на капацитетите на ЈКП	• Обезбедување имплементација на стандардите при испуштањето на хемиски и други загадувачи во површинските и подземните води • Координација на управувањето со отпад со другите институциите и партнери • Санација, уредување и затворање на диви депонии • Изработка на студии за заштита на животната средина • Организација на тематски обуки, трибини и кампањи • Осовременување на возниот парк на ЈКП • Набавка на нови машини и опрема • Изградба на колекторски системи • Реконструкција на колекторски системи • Изградба на пречистителни станици

	3.Зголемување на примената на енергетски ефикасни мерки	3.1 Едукација, промоција и кампањи за справување со климатските промени и искористување на ОИЕ и ЕЕ 3.2 Употреба на енергетски ефикасни мерки во јавните објекти на општината 3.3 Промовирање на ЈПП за искористување на обновливите извори на енергија	• **Обезбедување добра статистичка основа** • **Обезбедување имплементација на стандардите за дозволено количество на издувни гасови во патничкиот сообраќај** • **Обезбедување имплементација на стандардите за заштита на шумите** • **Набавка на противпожарни возила и опрема** • **Обезбедување имплементација на стандардите за градење/осовременување на системите за пречистување на отпадните гасови, комуналните и индустриските води** • **Обезбедување висок степен на контрола при примената на стари технологии** • **Пошумување на површини во општината** • **Обезбедување механизми за контрола на влијанието на инвестициите врз животната средина** • **Заштита на биодиверзитетот** • **Воведување и изработка на подземен катастар за постојната енергетска инфраструктура** • **Изработка на техничка документација за гасификација на општината** • **Примена на енергетски ефикасни мерки во јавните објекти (фасади, подови, столарија, осветлување)** • **Изработка на техничка документација и изведба на системи од обновливи извори на енергија (сончевата енергија, ветерот како енергетски потенцијал, биомасата како енергетски потенцијал)** • **Урбанизирање на простор соодветен за изградба на системи од обновливи извори на енергија** • **Информирање на населението и бизнисите за поволни услови за искористување на сончевата енергија и ветрот и користење на погодностите за нивно инсталирање** • **Анализи на можноста за создавање нова економска вредност низ мерки за искористување на топлите и ладните подземни води: Студија за Ѓавото** • **Создавање кружна визија на локално ниво** • **Интервенции во областа на урбаното управување** • **економски стимулации за циркуларната економија** • **подигање на свеста и капацитетите и промовирање на циркуларната економија на локално ниво** • **Стимулации од локалната самоуправа за компаниите кои преминуваат на кружен тип на производство**
	4.Кружна и зелена економија на општинско ниво Богданци – циркуларен град	4.1 Одржливо користење на ресурсите	

5. Создавање идеи за проект и проектно портфолио на ИПЛР

Во овој дел се претставени проектите кои се приоритет во утврдениот програмски период, со основни информации за што се однесуваат, изворите за финансирање и износите за реализација. За секој избран проект се користи овој образец за изработка на проект:

Табела 11: Образец за изработка на проект

<table>
<tr><td>Назив на проектот</td><td colspan="2">Стратешка цел/и и Приоритет на ИПЛР за која придонесува проектот</td><td>Мерка на ИПЛР</td></tr>
<tr><td>Носител на проектот (изберете од предложената листа)</td><td colspan="3">• Општина
• Јавна институција
• НВО
• Друго – додајте</td></tr>
<tr><td>Краток опис на проектот (на што се однесува)</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Очекувани резултати од проектот</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Преглед на клучните активности на проектот</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Статус на проектот</td><td colspan="3">а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот
б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација
в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување</td></tr>
<tr><td>Период на спроведување на проектот</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Очекувани вкупни трошоци за проектот</td><td></td><td>Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Очекувани извори на финансирање</td></tr>
<tr><td>Општински буџет</td><td colspan="3">Износ</td></tr>
<tr><td>Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)</td><td colspan="3">Износ</td></tr>
</table>

Преглед на предложени проекти:

Проект 1

Назив на проектот **Реконструкција на водоводна мрежа во Богданци**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**		**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• **Општина** • **Јавна институција** • **НВО** • **Друго – додајте**		
Краток опис на проектот (на што се однесува)	**Изградба на нова современа водоводна мрежа во должина од над 52 км, со приклучоци до крајните корисници. Дополнително со проектот ке се изврши и замена на мерните инструменти. Оваа активност треба да овозможи висок квалитет на питка вода за крајните корисници, намалување на загубите на вода и подигање на капацитетите на ЈКП.**		
Очекувани резултати од проектот	- **Изградена водоводна мрежа во должина од 52 км** - **Обезбедено квалитетно водоснабдување со вода за пиење на жителите од Богданци**		
Преглед на клучните активности на проектот	• **Геодетско обележување и исколчување на трасата** • **Ископ,Набавка, транспорт и вградување на (планиран) материјал** • **Затрупување и санирање на последиците од ископот**		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	• **Подготовка на техничка документација** • **Избор на најповолен понудувач** • **Изградба на водоводна мрежа**		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	**1. Основен проект** **2. Ревизија на проект** **3. Друга техничка документација** **4. Одобрение за градба**		
Период на спроведување на проектот	**2023/2026**		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	**220.000.000,00денари со вклучен ДДВ, согласно досега подготовената документација**	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	**нема**
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	**Износ 0,00 денари**		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	**Износ 220.000.000,00денари** **МЖСПП**		

Проект 2

Назив на проектот Реконструкција на водоводна мрежа во Стојаково	Стратешка цел : Приоритет :		Мерка :
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте		
Краток опис на проектот (на што се однесува)	Изградба на нова современа водоводна мрежа со приклучоци до крајните корисници. Дополнително со проектот ке се изврши и замена на мерните инструменти, како и реконструкција на потисниот цевковод до Селемли. Оваа активност треба да овозможи висок квалитет на питка вода за крајните корисници, намалување на загубите на вода и подигање на капацитетите на ЈКП.		
Очекувани резултати од проектот	-Изградена нова водоводна мрежа -Обезбедено квалитетно водоснабдување со вода за пиење на жителите од Богданци -намалување на загубите на вода		
Преглед на клучните активности на проектот	• Геодетско обележување и исколчување на трасата • Ископ,Набавка, транспорт и вградување на (планиран) материјал • Затрупување и санирање на последиците од ископот		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	• Подготовка на техничка документација • Избор на најповолен понудувач • Изградба на водоводна мрежа		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	Клучен чекор е изработката на техничка документација за проектот		
Период на спроведување на проектот	2025/2027		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	80.000.000,00денари со вклучен ДДВ, согласно досега подготовената документација	Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор	нема
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	Износ 0,00 денари		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	Донатори		

Проект 3

Назив на проектот **Реконструкција на мост преку река Луда Мара**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**		**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• **Општина** • **Јавна институција** • **НВО** • **Друго – додајте**		
Краток опис на проектот (на што се однесува)	**Сегашниот мост на реката Луда Мара на локалниот пат Богданци – Стојаково претставува тесно сообраќајно грло. Овој мост го користат жителите од цела општина при комуникација со населените места Стојаково и Селемли со центарот на Општина Богданци. Освен тоа, мостот е речиси на влезот на индустриска зона, каде што потребите на бизнис-заедницата од подобрени услови во овој сегмент на патната инфраструктура се дополнително зголемени. Затоа се предлага изградба на нов мост согласно техничко решение од изготвена проектна документација, кој со своите технички карактеристики ќе ги задоволи сите потребни критериуми.Новиот мост ќе биде на иста локација каде се наоѓа сегашниот.**		
Очекувани резултати од проектот	- **Подобрена локална патна инфраструктура во Општина Богданци** - **Олеснет пристап до индустриска зона Барта**		
Преглед на клучните активности на проектот	- **Рушење на постојниот мост со одвоз на материјалот во депонија одредена од инвеститорот** - **Земјани, бетонски и хидроизолатерски работи** - **Патен приклучок** - **Уредување на речното корито**		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	• **Подготовка на апликација за АФПЗРР** • **Избор на најповолен понудувач** • **Реконструкција на мостот**		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	**1. Основен проект (има)** **2. Ревизија на проект (има)** **3. Друга техничка документација (има)** **4. Одобрение за градба (ќе се издаде по обезбедување на водостопанска согласност)**		
Период на спроведување на проектот	**2023**		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	**15.785.113,58денари со вклучен ДДВ**	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	**Само за тех. документација/не е возможно да се претстави износ/годишна набавка**
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	**Износ 2.407.898,68 мкд**		

Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	**Износ 13.377.214,90 мкд АФПЗРР**

Проект 4

Назив на проектот Реконструкција на улица Маршал Тито во Стојаково	**Стратешка цел : Приоритет :**		**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• **Општина** • **Јавна институција** • **НВО** • **Друго – додајте**		
Краток опис на проектот (на што се однесува)	**Планираните проектни активности- гребење на стариот асфалт и поставување на нов асфслт , на делот каде е присутен коловоз од камена коцка да се изврши целосно прередување на истата, поставување на рабници и изградба на тротоар од павер елементи се однесуваат на реконструкција на улицата Маршал Тито во Стојаково. Реализацијата на проектот за реконструкција на главната улица во Стојаково ќе обезбеди - олеснување на локалната комуникација на населението, безбедност во сообраќајот и за пешаците а посебно на децата, подобрување на квалитетот на животот - задоволување на разните социјални, рекреативни и резиденцијални потреби на граѓаните во локалните заедници.**		
Очекувани резултати од проектот	**- Изградена патна инфраструктура - Подобрена локалната патна инфраструктура во Стојаково - Подигнато ниво на квалитет на живот за жителите**		
Преглед на клучните активности на проектот	• **Гребење на стариот асфалт и поставување на нов асфалт со дебелина од 7см** • **прередување на камената коцка** • **поставување нови големи рабници , а на дел каде постојат истите да се изврши промена на оштетените ивичници** • **Да се оформи тротоар од павер елементи со минимална ширина од 120см по, генерално целата должина од левата страна и на дел од должина од десната страна .**		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	• **Подготовка на апликација за АФПЗРР** • **Избор на најповолен понудувач** • **Реконструкција на улицата**		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	**1. Основен проект (има) 2. Ревизија на проект (има) 3. Друга техничка документација (има) 4. Одобрение за градба (нема, ќе се издаде)**		
Период на спроведување на проектот	**2023**		
Очекувани вкупни трошоци за	**16.562.727,80денари**	**Средства досега**	**Само за тех.**

проектот	**со вклучен ДДВ, согласно досега подготовената документација**	**инвестирани во Проектот – Износ и извор**	**документација/не е возможно да се претстави износ/годишна набавка**
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	**Износ 2.526.517,80 денари**		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	**Износ 14.036.210,00 денари АФПЗРР**		

Проект 5

Назив на проектот Реконструкцијата на пешачка и велосипедска патека Богданци – Часте Јавори – Паљурци, Втора фаза	**Стратешка цел : Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	**• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте**	
Краток опис на проектот (на што се однесува)	**Реконструкцијата на патека Богданци -м.в. Чести јавори II фаза преставува комплетно завршување на пешачко-велосипедиската патека која има функција да овозможи подобрување на условите за спорт и рекреација на жителите од Богданци и пошироко. Во ова фаза ќе се доизградат уште 1585,8 метри на претходно реализираните 2647,77 м. Пешачко-велосипедската патека има функција да овозможи приод и рекреација на жителите од Богданци од мостот на реката Луда Мара до браната Паљурци.**	
Очекувани резултати од проектот	**- Изградена пешачко велосипедска патека во должина од 1585.80м, - Безбедно обавување на спортско рекреативни активности за насението на општина Богданци - Подобрен квалитет на живот на населението во општина Богданци**	
Преглед на клучните активности на проектот	**- Обележување, рамнење, чистење на терен, - тампонирање, - поставување на урбана опрема и осветлување.**	
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	**• Подготовка на апликација за АФПЗРР • Избор на најповолен понудувач • Реконструкција на улицата**	
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	**1. Основен проект (има) 2. Ревизија на проект (има) 3. Друга техничка документација (има) 4. Одобрение за градба (нема)**	

Период на спроведување на проектот	**2023**		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	**15.261.222,00 денари со вклучен ДДВ**	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	**Само за тех. документација/не е возможно да се претстави износ/годишна набавка**
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	**2.327.983,00**		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	**12.933.239,00 (АФПЗРР)**		

Проект 6

Назив на проектот **Подобрување на енергетската ефикасност во СОУ „Богданци“**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте	
Краток опис на проектот (на што се однесува)	Со проектот за реконструкција на објектот на СОУ „Богданци“ во Општина Богданци предвидена е замена на дотраените градежни материјали со нови, со кои енергетските карактеристики на реконструираната зграда ќе бидат во согласност со минималните барања за енергетска ефикасност дадени во Правилникот за енергетските карактеристики на зградите.	
Очекувани резултати од проектот	- Ефикасно искористена енергија во јавните објекти - Намалени трошоци за енергија - Подобрени инфраструктурни и работни услови во јавните објекти	
Преглед на клучните активности на проектот	- Замена на стариот покрив со нов покривен покривач - Нова термичка фасада - Други мерки со кои ќе се подобри енергетската ефикасност на објектот	
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	1. Основен проект (има) 2. Ревизија на проект (има) 3. Друга техничка документација (има) 4. Одобрение за градба (нема)	
Статус на проектот	а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација	

	в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување		
Период на спроведување на проектот	2025		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	7.247.687,00 денари со вклучен ДДВ. Во техничката документација обезбедена преку ЦРЈИПР, финансирана од ГИЗ и делегацијата на ЕУ во РСМ, имаме предмер-пресметка без цени (дадената вкупна вредност е пресметана со претпоставени цени по дадените позиции)	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	Износ		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	Износ 7.247.687,00 донации		

Проект 7

Назив на проектот **Енергетска ефикасност во јавните објекти/различни мерки во различни објекти**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте	
Краток опис на проектот (на што се однесува)		
Очекувани резултати од проектот		
Преглед на клучните активности на проектот		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)		
Статус на проектот	а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација	

	в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување		
Период на спроведување на проектот	2024 – 2027		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	29.500.000,00 претпоставен износ, нема предмер-пресметка	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	Износ 9.500.000,00		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	Износ 10 000 000,00, Централна власт Износ 10 000 000,00, донации		

Проект 8

Изградба на пречистителна станица (Богданци,Стојаково,Ѓавото)	**Стратешка цел :** **Приоритет :**		**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте		
Краток опис на проектот (на што се однесува)			
Очекувани резултати од проектот			
Преглед на клучните активности на проектот			
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат			
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)			
Статус на проектот	а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување		
Период на спроведување на проектот	2026		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	100 000 000,00 претпоставен износ, нема предмер-пресметка	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	

Очекувани извори на финансирање	
Општински буџет	Износ
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	Износ 100 000 000,00 Влада на РСМ, Меѓународни донатори,ЈПП

Проект 9

Назив на проектот **Санација на подови во ОУ „Петар Мусев“, Богданци**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте	
Краток опис на проектот (на што се однесува)	Со овој проект се предвидуваат 3 типа на санација на подови. Завршниот нов ПВЦ под е ист за сите простории, а разликата е во градежните зафати за подготовка на подлогата за новиот под. ТИП 1 – Овој тип на подови треба да се изведе во дел од училниците, дел од кабинетите, дел од коридорите на приземјето и целиот дел за комуникација на катот, продавницата на влезот на училиштето и влезната партија. Вкупната предвидена површина за обложување изнесува: 2878 м^2. ТИП 2 – Овој тип на подови треба да се изведе во дел од приземјето на училиштето (дел од училниците, дел од кабинетите и дел од коридорот) и во една училница во подрумскиот дел. Вкупната предвидена површина за обложување изнесува: 400 м^2. ТИП 3 – Овој тип на подови треба да се изведе канцелариите и просторијата за наставници сместени на 1 кат во училиштето. Вкупна предвидена површина за обложување изнесува: 158 м^2.	
Очекувани резултати од проектот	- Ефикасно искористена енергија во јавните објекти - Намалени трошоци за енергија - Подобрени инфраструктурни и работни услови во јавните објекти	
Преглед на клучните активности на проектот	- Вадење на старите подови - Санација на постојната цементна кошулка (чистење, стругање и пополнување со лепило/смеса за санација на цементна кошулка на потребните места, за да се добие рамна и здрава подлога) - Поставување на олма маса во еден слој за комплетно израмнување на подлогата - Поставување на нов ПВЦ под на соодветно лепило, по спецификација и упатство за поставување заедно со сите завршни обработки, цокле, лајсни...	
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	1. Основен проект (има) 2. Ревизија на проект (има) 3. Друга техничка документација (има) 4. Одобрение за реконструкција (нема)	

Статус на проектот	а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување		
Период на спроведување на проектот	2023-2025		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	6.196.250,80 денари со вклучен ДДВ	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	Само за тех. документација
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет			
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	МОН, Мегународни донатори		

Проект 10

Назив на проектот **Реконструкција на фасада во ООУ „Петар Мусев“, Богданци**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте	
Краток опис на проектот (на што се однесува)	Објектот е составен од 3 ламели, ламела 1 и 4 кои се поврзани преку ламела 3, која е воедно и најголема. Објектот е постмодерен, од 70-тите години на минатиот век, составен од армирано-бетонска конструкција и примена на многу бетон на фасадата. Бетонските фасадни површини се дотрајани и со излупен фасаден малтер. Фасадните ѕидови од тула се во добра состојба и се без термичка изолација. Цоклето е од терацо, кое е дотраено и на места распукано и распаднато. Нема никаква топлотна и звучна изолација. Според тоа, потребно е да се изврши комплетна реконструкција на фасадата.	
Очекувани резултати од проектот	- Ефикасно искористена енергија во јавните објекти - Намалени трошоци за енергија - Подобрени инфраструктурни и работни услови во јавните објекти	
Преглед на клучните активности на проектот	- Отстранување на стар фасаден малтер до здрава површина - Обеспрашување и миење со воден млаз на целата фасадна површина - Подлога со длабинско дејство - Сиво лепило - Стиропор (ЕПС ТАБЛИ) - Мрежа од стаклени влакна	

	- Бело лепило - Основен премачкувач - Акрилен малтер во боја по желба на инвеститорот		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат			
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	1. Основен проект (има) 2. Ревизија на проект (има) 3. Друга техничка документација (има) 4. Одобрение за реконструкција (нема)		
Статус на проектот	а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување		
Период на спроведување на проектот	2025 – 2026		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	4.915.809,20 денари со вклучен ДДВ	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	Само за тех. документација
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет			
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	МОН, Мегународни донатори		

Проект 11

Назив на проектот **Изградба и реконструкција на локални патишта и улици – на територија на цела општинаулици**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• Општина • Јавна институција • НВО • Друго – додајте	
Краток опис на проектот (на што се однесува)	Состојбата со улиците на територијата на Општина Богданци е во голема мера подобрена, сепак треба дополнителни напори да се заокружи оваа активност. Општината подготвува техничка документација за оваа намена за сите населени места. Во моментот се завршени неколку технички проекти, кои сме готови да ги доставиме согласно доспеаните повици од разни донатори. Што се однесува до локалните патишта ситуацијата е многу подобра. Проектот се	

	однесува на изградба и реконструкција на локалните патишта и улици а посебно на рехабилитација на веќе изградените доколку се јави потреба од тоа.
Очекувани резултати од проектот	- Изградена патна инфраструктура - Подобрена локалната патна инфраструктура во Општина Богданци – во сите населени места - Подигнато ниво на квалитет на живот за жителите
Преглед на клучните активности на проектот	
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	Постои техничка документација за дел од проектите, за останатите истата е во изработка или дополнително ке се изработува.
Статус на проектот	а) на ниво на проектна идеја, без понатамошна разработка на активности и/или документи за спроведување на проектот б) делумно подготвен, но потребна е дополнителна документација в) во многу зрела фаза и подготвен за спроведување
Период на спроведување на проектот	2024 – 2027

Очекувани вкупни трошоци за проектот	25.000.000,00 денари со вклучен ДДВ, согласно досега подготовената документација	**Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор**	Само за тех. документација/не е возможно да се претстави износ/годишна набавка
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	Износ 5 000 000,00		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	Износ 20 000 000,00 БРР, Светска банка, УНДП...		

Проект 12

Назив на проектот **Реконструкција на локален пат Л603 од с.Стојаково до с.Ѓавото , општина Богданци, фаза 2/ 1+010 - 1+760**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете	• **Општина**	

од предложената листа)	• **Јавна институција** • **НВО** • **Друго – додајте**
Краток опис на проектот (на што се однесува)	**Локалниот пат Л603 од с. Стојаково до с.Ѓавато во Општина Богданци , односно делот од с.Ѓавато до крстосницата со регионалниот пат Р1109 , беше во многу лоша состојба, со деградиран постоечки асфалт, со подолжни и попречни пукнатини и деформации од типот на крокодилски кожи. На одредени места на патот се појавуваат и ударни дупки кои имаат и влијание врз безбедноста и комфорот на сите учесници во сообраќајот.Општина Богданци во 2021 година започна и во тековната 2022 година успешно ја реализира реконструкцијата на патниот правец Ѓавато – Стојаково (од населено место Ѓавато до крстосница со регионалниот пат Р1109, односно неговата прва фаза од од км 0+000 до км 1+010), со што остана во втора фаза , реконструкцијата на патниот правец во должина од 760 метри – с. Стојаково – с. Ѓавато–1+010 - 1+760 (од правец на село Ѓавато до крстосница со регионален пат Гевгелија – Богданци) со што во целост ќе се заокружи овој проект.**
Очекувани резултати од проектот	**- Изградена патна инфраструктура** **- Зголемена безбедност на децата** **- Подобрена локалната патна инфраструктура** **- Подигнато ниво на квалитет на живот за жителите**
Преглед на клучните активности на проектот	• **Подготовка на тендерска документација** • **Спроведување на тендерска постапка** • **Реконструкција на локален пат**
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	• **Подготовка на апликација** • **Избор на најповолен понудувач** • **Изведбени работи**
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	**1. Основен проект** **2. Ревизија на проект** **3. Друга техничка документација** **4. Одобрение за градба**

Период на спроведување на проектот	**2023**		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	**10.911.047,00 денари со ДДВ, согласно износот добиен на тендер**	**Средства досега инвестирани во Проектот –** **Износ и извор**	**Само за тех. документација/не е возможно да се претстави износ/годишна набавка**
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет	**Износ во висина на ДДВ 1.091.104,00 денари**		
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	**Износ 9.819.943,00 денари** **БРР,МЛС**		

Проект 13

Назив на проектот **Изградба на атмосферска канализација на територијата на општина Богданци**	**Стратешка цел :** **Приоритет :**	**Мерка :**
Носител на проектот (изберете од предложената листа)	• **Општина** (circled) • **Јавна институција** • **НВО** • **Друго – додајте**	
Краток опис на проектот (на што се однесува)	**Зафаќањето на атмосферските води преставува проблем за најголемиот дел од општината. Прашањето посебно се актуелизира со зголемување на интензитетот на климатските промени. Најголем проблем преставува решавањето на водите од реките и на уличната/патна атмосферска канализација. Во еден дел од Богданци потребно е раздвојување на**	

	атмосферската од канализационата/фекална вода.		
Очекувани резултати од проектот	- Изградена атмосферска канализација - Подобрен животниот век на локалната патна инфраструктура - Подигнато ниво на квалитет на живот за жителите -Заштитен имотот на граѓаните		
Преглед на клучните активности на проектот	• Подготовка на техничка документација • Алокација на финансиски средства		
Кратка листа на чекорите што треба да се спроведат	• Подготовка на апликација • Избор на најповолен понудувач • Изведбени работи		
Достапни документи за проектот/спроведувањето (кои треба да се подготват)	Постои техничка документација за дел од проектите кои се однесуваат на речните корита во Богданци, за останатите истата дополнително ке се изработува.Посебно внимание да се обрне на одвојување на атмосферската со фекалната канализација и на одводнување на локалните патишта и улици.		
Период на спроведување на проектот	2025-2027		
Очекувани вкупни трошоци за проектот	100.000.000,00 денари со ДДВ, согласно износот добиен на тендер	Средства досега инвестирани во Проектот – Износ и извор	Само за тех. документација/не е возможно да се претстави износ/годишна набавка
Очекувани извори на финансирање			
Општински буџет			
Друг извор (наведете ги поединечните извори на финансирање)	Влада на РСМ Меѓународни донатори		

6. Финансиска рамка на имплементацијата

Финансиската рамка на ИПЛР го утврдува нивото на финансирање за спроведување на конкретни стратешки мерки во одреден период. Финансиската рамка содржи рамковен преглед на финансиските ресурси по целите, приоритетите или мерките и финансиската распределба на средствата според временските рамки (на пример, на годишно ниво).

Буџетот кој ќе го поддржува спроведувањето на ИПЛР може да биде од разни извори, кои во основа се:

- Општи приходи од даноци и трансфери;
- Приватен капитал (приватни инвестициски фондови) за јавно-приватни партнерства за откуп на земјиште, уредување на земјиште, реновирање на згради или реновирање во центарот на градот;
- Приватен капитал (инвестиции на приватни компании или договори со нив) за подобрувања на јавната инфраструктура (јавно-приватно партнерство) преку: проекти за изградба/сопственост/управување, долгорочни договори за закуп и договори за управување со кои инвеститорот ги изведува неопходните капитални подобрувања;
- Финансирање на долг од приватни банки за изградба на инфраструктура, подготовка на земјиште;
- Финансирање на долг од меѓународни заемодавци (Светска банка, Европска банка за обнова и развој, Европска инвестициона банка) за инфраструктура, патишта, транспорт, пристаништа;
- Продажба или најмување на индустриски или комерцијални објекти во сопственост на локалната власт;
- Посебни локални такси, како што се такси за развој или градежни дозволи, надоместоци за користење на комунални услуги кои се наменети за подобрување на комуналните услуги или за подобрување на ЛЕР.

Беше утврдена финансиската рамка на ИПЛР, како индикативен план за финансирање на спроведувањето на мерките во периодот 2023 – 2027 година, кој е усогласен (и ќе се усогласува на годишно ниво) со Планот за развојни програми што Општината ги доставува во согласност со Законот за буџети, во кој се прикажани планираните расходи на буџетите на локалната самоуправа поврзана со инвестициите.

Планот е прикажан како динамика поврзана со конкретните проекти и нивната врска со дефинираните цели, приоритети и мерки во следната табела.

Табела 12: Динамика на финансирање

Стратешка цел, Приоритет, Мерка бр.	Проект	Период за спроведување на проектот	Проценета вредност на проектот (МКД)	Динамика на финансирање				
				Година I (МКД)	Година II (МКД)	Година III (МКД)	Година IV (МКД)	Година V (МКД)
СЦ. 1, П. 1, М. 1.1.	1	2023-2026	220.000.000,00	55.000.000,00	55.000.000,00	55.000.000,00	55.000.000,00	0
СЦ. 1, П. 1, М. 1.1.	2	2025-2027	80.000.000,00	0	0	25.000.000,00	25.000.000,00	30.000.000,00
СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.	3	2023	15.787.113,58	15.787.113,58	0	0	0	0
СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.	4	2023	16.562.727,80	16.562.727,80	0	0	0	0
СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.	5	2023	15.261.222,00	15.261.222,00	0	0	0	0
СЦ. 3, П. 3, М. 3.2.	6	2025	7.247.687,00	0	0	7.247.687,00	0	0
СЦ. 3, П. 3, М. 3.2.	7	2024-2027	29.500.00,00	0	7.000.000,00	7.000.000,00	7.000.000,00	8.500.000,00
СЦ. 1, П.1, М. 1.1. СЦ. 3, П. 1, М. 1.2.	8	2026	100.000.000,00	0	0	0	100.000.000,00	0

СЦ. 3, П. 3, М. 3.2.	9	2023-2025	6.196.250,80	2.000.000,00	2.000.000,00	2.196.250,80	0	0
СЦ. 3, П. 3, М. 3.2.	10	2025-2026	4.915.809,20	0	0	2.500.000,00	2.415.809,20	0
СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.	11	2024-2027	25.000.000,00	0	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	7.000.000,00
СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.	12	2023	10.911.047,00	10.911.047,00	0	0	0	0
СЦ. 1, П. 1, М. 1.1.	13	2025-2027	100.000.000,00	0	0	30.000.000,00	30 000 000,00	40.000.000,00

Потоа табеларно се следи проценетата вредност на проектите со утврдување на (можните) извори на финансирање за нивна реализација.

Табела 13: Извори на финансирање

Проект	Проценета вредност на проектот	Извори на финансирање			
		Општина	Централна власт(Влада,Министерства,АФПЗРР,БРР....)	Заеми	Донации
1	220.000.000,00	/	220.000.000,00	/	/
2	80.000.000,00	/	/	/	80.000.000,00
3	15.787.113,58	2.407.898,68	13.377.214,90	/	/
4	16.562.727,80	2.526.517,80	14.036.210,00	/	/
5	15.261.222,00	2.327.983,00	12.933.239,00	/	/
6	7.247.687,00	/	/	/	7.247.687,00
7	29.500.00,00	9.500.000,00	/	/	20.000.000,00
8	100.000.000,00	/	/	/	100.000.000,00
9	6.196.250,80	/	6.196.250,80	/	/
10	4.915.809,20	/	/	/	4.915.809,20
11	25.000.000,00	5.000.000,00	10.000.000,00	/	10.000.000,00
12	10.911.047,00	1.091.104,00	9.819.943,00	/	/
13	100.000.000,00		50.000.000,00	/	50.000.000,00

И на крај е претставен Акцискиот план за проектите кои ќе се спроведуваат во првата година.

Табела 14: Акциски план – прва година

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА 2023 ГОДИНА					
	Проект	Стратешка цел, Приоритет, Мерка бр.	Индикатори	**Вредност (МКД)**	Одговорен носител
1	**Реконструкција на водоводна мрежа во Богданци**	**СЦ. 1, П. 1, М. 1.1.**	• Должина на реконструирана водоводна мрежа (км) • Процент на намалени загуби на вода	**55.000.000,00**	Општина Богданци

			• Број на домаќинства кои се приклучени на системот за снабдување со вода		
2	**Реконструкција на мост преку река Луда Мара**	**СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.**	• Процент на намалени сообраќајни незгоди • Обем на директни инвестиции во локална патна мрежа • Должина на реконструиран мост (м) • Број на издадени дозволи за градба	**15.787.113,58**	Општина Богданци
3	**Реконструкција на улица Маршал Тито во Стојаково**	**СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.**	• Број на изработена техничка документација за локална патна мрежа • Обем на инвестиции во обнова и развој на селата • Должина на реконструирана улица (м) • Број на издадени дозволи за градба	**16.562.727,80**	Општина Богданци
4	**Реконструкцијата на пешачка и велосипедска патека Богданци – Честе Јавори – Паљурци, Втора фаза**	**СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.**	• Должина на реконструирани патеки (км) • Број на корисници на патеката	**15.261.222,00**	Општина Богданци
5	**Санација на подови во ОУ „Петар Мусев“, Богданци**	**СЦ. 3, П. 3, М. 3.2.**	• Површина на санирани подови (м2) • Број на деца и наставници - корисници на просториите	**2.000.000,00**	МОН, ООУ„Петар Мусев“
6	**Реконструкција на локален пат Л603 од с.Стојаково до с.Ѓавото , општина Богданци, фаза 2/ 1+010 - 1+760**	**СЦ. 1, П. 1, М. 1.2.**	• Број на изработена техничка документација за локална патна мрежа • Обем на инвестиции во обнова и развој на селата • Должина на реконструирана патна мрежа (км) • Број на издадени дозволи за градба	**10.911.047,00**	ЦРЈИПР, Општина Богданци

7. Клучни индикатори за успешност

Со цел да се следи спроведувањето на ИПЛР и да се спроведе евалуацијата, а врз основа на дефинираните приоритети на Општина Богданци, неопходно е да се дефинираат клучните индикатори за успешност за секој развоен приоритет и цел дефинирани во ИПЛР на начин како што е опишано подолу.

Табела 15: Индикатори

Приоритети	**Индикатори**
1.1. Подобрување на постојната и изградба на нова комуналната , енергетската и сообраќајно-транспортна инфраструктура	• Должина на реновирани улици • Должина на новоизградени улици • Должина на новоизградени локални патишта

1.2. Надградба на квалитетот на јавните услуги преку подобрување на образовната ,социјалната и здравствената инфраструктура 1.3. Промоција на социјална инклузија на ранливите категории и зголемување на нивото на социјално заштитните активности	• Должина на реновирани локални патишта • Зголемување на безбедноста на патиштата и општиот сообраќај • Км нови и обновени системи за водоснабдување • Број на домаќинства кои се приклучени на системот на јавно одводнување и снабдување со вода • Број на телекомуникациски услуги (за претприемачи, јавен сектор, граѓани) • Број на нови приклучоци на канализационата мрежа • Број на реновирани објекти • Број на новоотворени установи • Зголемување на безбедноста на учениците • Задоволување на стандардите за современо одвивање на настава • Број на нови ченови на КУД • Развој на нови културни програми • Број на реновирани спортски објекти • Број на нови спортски објекти • Број на поддржани млади спортски таленти • Број на новоотворени установи за социјална заштита • Функционален едношалтерски систем • Број на електронски формулари за општински услуги • Број на обучени државни службеници • Број на извршени обуки • Број на потпишани договори • Население кое ја користи новата/реконструираната инфраструктура • Број на сообраќајни несреќи без жртви • Број на сообраќајни несреќи со жртви • Намалување на исплатите за надомест на штета предизвикани од неправилности на локалните патишта • Број на реализирани проекти за изградба на локални патишта (во км) • Број на реализирани проекти за реконструкција на локални патишта (во км) • Средства добиени од надворешни извори за реализација на проекти за изградба или реконструкција на локални патишта (во денари) • Население кое ги користи новите/реконструираните локални патишта • Број на реализирани проекти за изградба на регионални патишта (во км) • Број на реализирани проекти за реконструкција на регионални патишта (во км) • Средства добиени од надворешни извори за реализација на проекти за изградба или реконструкција на регионални патишта (во денари) • Население кое ги користи новите/реконструираните регионални патишта • Должина на изградена комунална водоводна мрежа (км) • Должина на поставена атмосферска канализација • Број на подготвени проекти за патишта • Број на подготвена (различна) техничка документација • Број на реконструирани домови на културата • Број на изградени пречистителни станици • Км изградена фекална канализација • Број на нови приклучоци • Број на нови наставни програми

	• Износ на реализирани средства од ИПА • Број на новонабавена здравствена опрема • Број на воведени нови здравствени услуги
2.1. Создавање добра деловна клима согласно потребите на ММСП 2.2. Поддршка на развојот на примарното земјоделско производство и преработувачката индустрија 2.3. ПРИОРИТЕТОТ/ИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ТУРИЗМОТ ЌЕ СЕ ВМЕТНАТ ВО ОВОЈ ДОКУМЕНТ ПОСЛЕ ИЗРАБОТКАТА И ДОНЕСУВАЊЕТО НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА ТУРИЗАМ СО ОДЛУКА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ИПЛР	• Број на одржани обуки • Број на обучени менаџери • Број на усвоени нови технологии • Износ на средства вложени во изградба на индустриските зони во МКД • Степен на изграденост на зоните • Остварени приватни иницијативи за локалната економија • Број и видови на семинари, едукација на претприемачи и број на претприемачи кои биле вклучени во програмите • Број на отворени нови работни места • Број на пријавени и одобрени проекти од ЕУ-фондови • Број на субвенционирани камати на кредити за претприемачите • Број на брендирани производи • Број на нови туристички понуди • Број на уредени туристичи зони • Број на склучени ЈПП • Број на изработени студии • Висина на вложени средства во ЈПП во МКД • Број на искористени национални програми • Висина на средства добиени од националните програми • Број на корисници на националните програми • Број на мерки за олеснување на бизнисот • Број на изготвени урбанистички планови • Висина на средства вложени во земјоделскиот сектор • Број на новоподигнати насади • Број на инвестиции во преработувачки капацитети • Висина на средства вложени во преработувачки капацитети • Број на организирани обуки • Број на обучени млади земјоделци • Број на фирми со усвоени нови стандарди • Број на преквалификувани работници • Висина на искористени грантови за вработување во МКД • Висина на искористени субвенции за инвалидни лица • Усвоена нова метотологија од АВРСМ • Број на инспекциски контроли • Висина на изречени казни • Број на нови програми во образованието • Број на искористени проекти од ЕУ-фондови
3.1. Заштита на водните ресурси	• Број на нова опрема и машини • Висина на средства вложени во нова опрема и машини • Број на одржани едукации/семинари/работилници/трибини/ форуми и сл. • Број на обучени вработени во ЈКП • Број на поставени мерни инструменти

<table>
<tr><td>3.2. Интегрирано управување со отпадот и отпадните води</td><td rowspan="2">Висина на намалени загуби на вода во м^3
Број на изработени студии
Број на затворени диви депонии
Големина на пошумени површини во ха
Број на заштитени растенија
Број на изработени елаборати за заштита на животната средина
Број на применети ЕЕ мерки
Висина на средства реализирани за ЕЕ мерки во МКД
Висина на заштедени средства во буџетот од примена на ЕЕ мерки во МКД
Број на пријавени и одобрени проекти од ЕУ-фондови
Изграден рециклажен простор/погон за употреба
Изградена соларна електрана во место Х
Број на новопоставени ветерници.</td></tr>
<tr><td>3.3 Зголемување на примената на енергетски ефикасни мерки</td></tr>
</table>

8. Спроведување на ИПЛР

8.1 Спроведување

Спроведувањето на Интегрираниот план за локален развој се заснова врз имплементација на предложените активности во рамките на целите, приоритетите и мерките. Имплементацијата на планот за развој се реализира преку:

- Спроведување на активностите што ги планира и спроведува Општината како единица на локалната самоуправа во Република Северна Македонија, во рамки на планираниот временски период;
- Спроведување на активности во кои како носители се јавуваат регионални, јавни (државни тела) и институции, надвор од надлежноста на локалната самоуправа, а кои придонесуваат за постигнување на целите на ИПЛР;
- Спроведување на активности и проекти на други главни засегнати страни (деловни субјекти, граѓанскиот сектор и др. институции) кои се во согласност со поставените цели и придонесуваат да се постигнат поставените индикатори.

За првиот сегмент од спроведувањето се подготвува Акционен план за спроведување на целите, приоритетите и мерките со буџетската рамка.

Вториот и третиот сегмент на имплементација се следат преку Базата на податоци на другите учесници во развојот. Базата содржи информации за планираните инвестиции, проекти и активности кои се планираат и спроведуваат, извршени од страна на споменатите засегнати страни, и ќе придонесат за постигнување на нашите цели.

Со цел да се контролира спроведувањето на поставените цели, неопходно е да се воспостави систем за следење и известување базиран врз базата на податоци и извештаите за постигнатите резултати. Целта на системот за мониторинг и известување е да се обезбедат доволно информации за евалуација кои ќе им помогнат на носителите на спроведувањето на ИПЛР, и тоа за следните елементи:

- Успешно постигнување на поставените цели за одреден период;
- Причините за евентуалниот недостаток на поставени цели;
- Потребните ресурси (материјални, човечки, финансиски) за постигнување на планираните цели;
- Релевантност на планираните приоритети и мерки;

- Финансиска ефикасност во спроведувањето на мерките.

Имплементацијата на ИПЛР се врши преку Акциониот план за имплементација и врз основа на веќе утврдените приоритети и мерки.
Планот за имплементација дава преглед на приоритетните проекти и на најважните елементи за нивно спроведување.
Акциониот план за спроведување на ИПЛР се подготвува и се усвојува заедно со Буџетот за следната фискална година.
Основата за подготовка на Акциониот план е координација меѓу главните засегнати страни на локално ниво.
Носители на подготовката на Акциониот план се претставници на општинската администрација (Одделението за ЛЕР), со интензивна соработка со Тимот за изработка и телото одговорно за следење и мониторинг на ИПЛР.

8.2 Мониторинг и известување

Системот за мониторинг и известување се базира врз два клучни елемента:

- база на податоци која содржи информации за постигнатите резултати и
- извештаите кои треба да обезбедат информации за постигнатите резултати на концизен и јасен начин.

Проектната база ќе обезбеди увид во проектите и нивниот статус на сите засегнати страни вклучени во локалниот развој (деловни субјекти, јавни претпријатија, институции, општина, граѓански сектори итн.), кои придонесуваат за постигнување на целите на ИПЛР.
Проектната база ќе биде воспоставена по усвојувањето на ИПЛР од Советот на Општината и ќе се следи и надополнува, континуирано, во текот на програмскиот период. Базата се воспоставува единствено заради систематски преглед на активностите во Општината. Еднаш годишно ќе се бара известување од носителот/ите на проектот за статусот на проектот.
За целите на имплементацијата е формиран Координативен одбор за следење и мониторинг на Интегрираниот план за локален развој 2023 – 2027, со Одлука на Советот на Општината, а при подготовка на Извештајот административно ќе ги води, помага и поддржува Одделението за локален економски развој.
Извештајот го усвојува Советот на Општината.
Извештајот за имплементација на проектот се состои од финансиски и описен дел. Во финансискиот извештај накратко се опишува нивото на финансиска реализација во однос на планираниот процент на реализација на проектот, роковите, изворите на финансирање и другите потребни информации. Описниот дел накратко ги опишува постигнатите конкретни резултати од спроведените развојни мерки во извештајниот период, користејќи соодветни индикатори за резултатите (за секоја мерка/активност утврдена во ИПЛР се избира соодветен индикатор).
Извештајот, исто така, ги опишува главните засегнати страни вклучени во неговото спроведување и изготвување, како и реализацијата на планираните средства и постигнатите резултати според планираните мерки.

8.3 Стратегија за комуникација

Комуникациската стратегија/план се однесува на промовирање и спроведување на активностите утврдени во ИПЛР.

Општината е носител на Планот за комуникација. Основната цел на Комуникациската стратегија е да се обезбеди информирање и промоција на ИПЛР. Информациите се адресираат до локалната заедница, главните засегнати страни и носителите на развојот.
Целта на Комуникациската стратегија е:

- Да обезбеди транспарентност во спроведувањето на ИПЛР;
- Да ја подигне јавната свест за ИПЛР;
- Да ги информира носителите на развојните мерки за нивната улога во спроведувањето на ИПЛР;
- Да развие административен капацитет за ефективна комуникација во рамките и за потребите на ИПЛР;
- Да оствари поврзување и соработка со медиумите за подобро и поефикасно информирање за спроведувањето на ИПЛР.

Комуникациските канали ги вклучуваат главните засегнати страни и имплицираат нивна заемна соработка и комуникација со целните групи.
Канали за комуникација се:

- Градоначалникот – ја информира јавноста за спроведувањето на ИПЛР;
- Општинските одделенија – подготвуваат информации за објавување во медиумите (печатени, електронски);
- Тимот за изработка на ИПЛР – ги користи информациите на локалната власт, градоначалникот и информациите добиени преку извештаите за спроведување, со цел неговите членови да бидат способни да ги презентираат достигнувањата и резултатите кои придонесуваат за постигнување на зададените развојни цели;
- Координативниот одбор за следење и известување на ИПЛР – ги подготвува извештаите.

Сите активности кои ќе бидат преземени во рамките на Комуникациската стратегија ќе се придржуваат кон принципите за транспарентност во комуникацијата, па според тоа:

- Информациите ќе бидат јасно презентирани;
- Активностите ќе се базираат врз насочување на сите релевантни пораки до целните групи;
- Ќе се воспостави систем за следење и ажурирање на информациите.

Табела 12: План за комуникација

Термин	Активност	Учесници	Цел	Одговорен	Извор на финансии	Трошоци
Октомври/Декември 2022	Изготвување на ИПЛР/ Нацрт	Тим за изработка	Подготовка на ИПЛР за усвојување од Советот	Митко Влахов	N/A	0,00 МКД
Декември 2022	Одобрување на Нацрт верзијата	Тим за изработка	Подготовка на Предлог ИПЛР за усвојување од Советот	Митко Влахов	N/A	0,00 МКД
Декември 2022	Усвојување на ИПЛР и негово објавување	Советници, општинска администрација	Да се објави одлуката за усвојување и да се постави документот на интернет-страницата	Совет на Општината, Одделение за човечки ресурси, Одделение за ЛЕР, Одржувач на интернет-страницата	N/A	0,00 МКД
Континуирано	Состаноци	Координативен одбор,	Да се следи спроведувањето и да се	Совет на Општината	N/A	0,00 МКД

		јавност, медиуми	утврди евентуална потреба од измени во ИПЛР			
Декември 2023	Изготвување извештај	Координативен одбор, Одделение за ЛЕР	Да се утврдат резултати од спроведувањето на ИПЛР(на годишно ниво)	Совет на Општината	N/A	0,00 МКД